

کنگره علم ائمه الرسل

گزارشی از برگزاری نخستین کنگره علمی ائمه الرسل

تکریم احیاگر بصیر حضرت آیت الله سید محمد مهدی موسوی الخراسانی

قم - آذر ماه ۱۴۰۱

گزارشی از برگزاری کنگره علمی امناء الرسل در ایران - ۱۴۰۱

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بسمه تعالی

مقدمه

توجه و پرداختن به تعاملات علمی حوزه‌های علمیه شیعه به ویژه حوزه علمیه نجف اشرف و قم مقدسه، سبب احیای مجدد و عظمت اسلام خواهد بود؛ و این مهم، با شناخت و به‌کارگیری توانمندی‌های علمی، رعایت مکارم اخلاق در تعاملات و احترام به شخصیت‌ها و عمل به رهنمود آنان، توسعه یافته و ماندگار خواهد شد.

با عنایت به آرمان مذکور و با هدف بازشناسایی، معرفی و تکریم عالمان، شخصیت‌های علمی اخلاقی و ستارگان پرفروغ حوزه‌های قویم شیعه، کنگره علمی امناءالرسول طراحی و اولین کنگره با بزرگداشت زحمات و تلاش‌های علمی حضرت آیت‌الله سید محمدمهدی موسوی‌الخرسان حفظه‌الله در حوزه علمیه قم و نجف و با مشارکت و همکاری بیش از ۳۰ مرکز علمی و فرهنگی ایران و عراق برگزار شد. اولین بخش از کنگره در نجف اشرف در تاریخ ۲۷ و ۲۸ مهر ماه سال ۱۴۰۱ برگزار شد.

در این مجموعه گزارش دومین بخش از برگزاری کنگره علمی و بین‌المللی امناءالرسول که در ایران در قم و مشهد در اوایل آذر ماه ۱۴۰۱ برگزار شد ارائه شده است. ابتدا به نشست‌های کمیته‌های علمی و اجرایی دبیرخانه کنگره و تدارک مقدمات علمی مثل تشکیل کمیسیون‌های تخصصی سه‌گانه و مقدمات اجرایی اشاره شده است. سپس به ورود اندیشمندان حوزه علمیه نجف به ایران و استقرار آن‌ها اشاره شده است.

بخشی از این گزارش به دیدارها و بازدیدهای اعضای دبیرخانه و اندیشمندان حوزه علمیه نجف با علما و بزرگان و مراکز علمی و فرهنگی در قم اختصاص یافته است. از جمله می‌توان به دیدار با تولیت حرم حضرت معصومه علیها السلام، بازدید از جامعه المصطفی و دیدار با قائم مقام جامعه المصطفی العالمية، بازدید از در مرکز تحقیقاتی کامپیوتری علوم اسلامی (نور) و دیدار با حجت الاسلام والمسلمین بهرامی رئیس مرکز نور، دیدار با آیت‌الله رضائی دبیر کل مجمع جهانی اهل بیت علیهم السلام، دیدار با حجت الاسلام والمسلمین شهرستانی نماینده آیت‌الله العظمی سیستانی، بازدید از موزه امام علی علیه السلام اشاره کرد.

بخشی از گزارش نیز به برگزاری کمیسیون‌های تخصصی سه گانه "ویژگی‌های علمی، اخلاقی، معرفتی و تقریبی آیت الله موسوی الخراسان"، "تعامل علمی حوزه‌های علمیه" و "آثار علمی موسوی الخراسان و دفاع از مکتب اهل بیت (علیهم‌السلام)" در مرکز فقهی ائمه اطهار (علیهم‌السلام) اختصاص یافته است.

در بخشی از گزارش نیز به برگزاری کنگره در مدرسه امام موسی کاظم (علیهم‌السلام) و محتواهای ارائه شده در کنگره شامل سخنان آیت الله رضوانی دبیرکل مجمع جهانی اهل بیت (علیهم‌السلام)، آیت الله استادی عضو جامعه مدرسین و از علمای شاخص حوزه علمیه قم و آیت الله نجم الدین طبسی اشاره شده است.

همچنین به اجرای گروه سرود، پخش کلیپ زندگی زاهدانه آیت الله موسوی الخراسان و رونمایی از موسوعه آثار آیت الله الخراسان پرداخته شده است.

در ادامه گزارش فعالیت‌های انجام شده در مشهد مقدس آمده است. از جمله به بازدید از دانشگاه علوم اسلامی رضوی، دیدار با آیت الله اشرفی شاهرودی از علمای مشهد و از شاگردان حضرات آیات عظام امام خمینی (ره) و خویی (ره)، برگزاری نشست علمی در سالن همایش‌های آستان قدس رضوی و محتوای این نشست شامل سخنان دکتر سلیم الجصانی دبیر کنگره امناء الرسل در نجف اشرف، دکتر مشتاق مظفر نماینده عتبه حسینی، دکتر غلامرضا جلالی مدیر گروه انساب بنیاد پژوهش‌های آستان قدس رضوی، دکتر عبدالحمید طالبی رئیس سازمان علمی و فرهنگی آستان قدس رضوی، دکتر قراملکی عضو هیئت علمی سازمان علمی و فرهنگی آستان قدس رضوی، حجت الاسلام والمسلمین سید منذر حکیم از اساتید سطح عالی حوزه علمیه قم و رئیس پژوهشکده الذریعة النبویة و دیدار با آیت الله حاج سیدجعفر سیدان و برگزاری نشست تجلیل از صاحبان مقالات اندیشمندان حوزه علمیه نجف و مراکز علمی عراق در هتل ارغوان مشهد اشاره شده است.

رضا اسکندری

دبیر کنگره علمی امناء الرسل

دومین بخش از برگزاری کنگره امناء الرسل در حالی بر گزار شد که بازتاب فاز نخست آن در ۲۶ آبان ماه ۱۴۰۱ در عراق با حضور شکوهمند شخصیت‌های اندیشمند حوزوی و دانشگاهی و نیز استقبال علماء و بیوت مراجع عظام در نجف اشرف، موجی از تحلیل‌های مثبت در محافل علمی دو کشور ایجاد کرده بود. اینک مراکز برگزارکننده کنگره در ایران می‌بایست خود را برای برگزاری هرچه باشکوه‌تر این رخداد علمی و فرهنگی آماده نموده و تمهیدات لازم را در نخستین روزهای آذرماه بعمل آورند.

دعوت مدیر حوزه‌های علمیه از علمای حوزه

در این میان آیت الله علیرضا اعرافی مدیر حوزه‌های علمیه کشور که ریاست کنگره بین المللی امناء الرسل را برعهده داشت با امضای کارت دعوت از علماء اساتید، محققان و پژوهشگران حوزه علمیه قم جهت حضور در این کنگره به منظور پاسداشت مقام علمی آیت الله موسوی الخراسان و نیز گفتمان علمی بین دو حوزه بزرگ نجف اشرف و قم مقدس دعوت به عمل آورد.

عن الإمام أمير المؤمنين
مَنْ وَقَرَ عَالِمًا وَقَرَّرْتَهُ

تفسیر: هر که عالمی را در راه حق آید...

فرهیخته از جنت

سلام علیکم

با احترام، بدینوسیله از جنابعالی دعوت می‌گردد تا با حضور خویش در اولین کنگره از سلسله کنگره‌های علمی و بین المللی امناء الرسل که با هدف تقویت تعامل علمی حوزه‌های علمیه به ویژه حوزه علمیه نجف اشرف و قم مقدس و نیز تکریم حضرت آیت الله سیدمحمد مهدی موسوی الخراسان برگزار می‌گردد، برغانا و شکوه آن بیفزایید.

علیرضا اعرافی
مدیر حوزه‌های علمیه
ورئیس کنگره علمی امناء الرسل

آغاز نشست‌های کاری دبیر کنگره

بر این اساس حجت الاسلام والمسلمین اسکندری، نشست‌های متعددی با کمیته‌های علمی و اجرایی برای رسیدن به برنامه‌های فاخر و هدفمند برگزار نمود تا محل برگزاری کنگره که از قبل مدرسه امام موسی کاظم علیه السلام پیش بینی شده بود و نیز مرکز فقهی ائمه اطهار علیهم السلام را برای برگزاری نشست‌های تخصصی کمیسیون‌های سه گانه تدارک دیده و با شخصیت‌های حوزه علمیه قم جهت حضور یا سخنرانی در این کنگره عظیم وارد مذاکره شود.

تدارک کمیسیون‌های سه گانه

کمیته علمی به مدیریت حجت الاسلام والمسلمین محمد تقی ربانی در برنامه‌ای منسجم اعضاء کمیسیون‌های سه گانه، اعم از رئیس، دبیر و ارایه دهنده مقاله را مشخص نمود تا در روز نخست کنگره صاحبان مقالات دیدگاه‌های خود را در خصوص منهج علمی و تحقیقی آیت الله سید محمد مهدی موسوی الخراسان و نیز راه‌های تقویت و توسعه تبادلات علمی دو حوزه بزرگ قم و نجف ارایه دهند.

تکاپوی کمیته اجرایی

میهمانان عراقی در قم و مشهد و نیز تمهید دیدارهای میهمانان عراقی با شخصیت‌های حوزوی قم و بازدید از مراکز مهم علمی تنها بخشی از عملکرد کمیته اجرایی بود.

کمیته اجرایی نیز با مدیریت حجت الاسلام والمسلمین سید حسن طیب حسینی، همه ظرفیت‌های مراکز مشارکت کننده برای هرچه با شکوه برگزار نمودن کنگره را به کار گرفت و در جلسات متعدد با نمایندگان مراکز و نهادهای حوزوی، علمی و فرهنگی خواستار پشتیبانی لازم در عرصه‌های گوناگون شد، در این میان توزیع ۴۵۰۰ کارت دعوت از اساتید و فضایی حوزه، تهیه تیزر تبلیغاتی برای پخش در رسانه ملی و شبکه‌های اجتماعی، تهیه مستندی کوتاه از زندگی آیت الله الخراسان، تهیه مستند کنگره امناء الرسل در عراق، میزبانی از میهمانان

ورود اندیشمندان حوزه علمیه نجف به ایران

سه شنبه اول آذر، اندیشمندان حوزه‌های علمیه عراق و نیز اساتید دانشگاه‌های مهم این کشور برای شرکت در کنگره امناء الرسل وارد فرودگاه بین المللی امام خمینی علیه السلام و سپس شهر مقدس قم شده و مورد استقبال حجج اسلام والمسلمین، ربانی دبیر علمی و طیب حسینی دبیر اجرایی قرار گرفته و در هتل فدک مستقر شدند.

دیدار با تولیت حرم حضرت معصوم

میهمانان پس از استراحتی کوتاه به بارگاه ملکوتی حضرت فاطمه معصومه علیها السلام مشرف شده و پس از زیارت کریمه اهل بیت علیهم السلام و اقامه نماز مغرب و عشاء با آیت الله سید محمد سعیدی تولیت آستان مقدس حضرت معصومه علیها السلام دیدار کردند.

در ابتدای این دیدار حجت الاسلام والمسلمین اسکندری دبیر کنگره امناء الرسل ضمن خیر مقدم به میهمانان عراقی از میهمان‌نوازی آنان در برگزاری فاز نخست کنگره در نجف اشرف و اعتبار مقدس قدردانی نمود و اظهار امیدواری کرد فاز دوم کنگره در ایران نیز همچون عراق با شکوه و وزین برگزار شود.

تولیت آستان حضرت معصومه علیها السلام ضمن خیرمقدم به تلاشگران مسیراحیای امر اهل بیت علیهم السلام در کنگره امناء الرسل با بیان حدیثی از پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله و سلم؛ «عِنْدَ ذِكْرِ الصَّالِحِينَ يَنْزِلُ الرَّخْمَةُ»، اظهار داشت؛ پیدا کردن، کشف و تبلیغ گنجینه‌های علمی، معنوی و حوزوی از رسالت‌های بزرگ جویندگان، محققان و دانش پژوهان مسائل دینی و معرفتی است و کنگره بسیار با عظمت و پربرکت امناء الرسل که برای تحقق و کشف یکی از گنج‌های علمی و میراث بزرگ شیعی تلاش می‌نماید طبق بیان نورانی پیامبر اعظم مایه نزول رحمت و برکات است.

رسالت کنگره امناء الرسل

وی با اشاره به ویژگی‌های شخصیتی حضرت آیت‌الله الخراسان اظهار داشت: گرچه نیت و قصد شما فرهیختگان در تجلیل از مردان بزرگ دین، تجلیل از شخص نیست؛ بلکه به نوعی تجلیل از معارف ناب اهل بیت علیهم السلام است و حضرت آیت الله خراسان از سلسله جلیله سادات و فرزندان اهل بیت علیهم السلام، با درک رسالت سنگین انتقال محاسن اهل بیت علیهم السلام در جامعه، آثار ارزشمندی را تدوین نمودند که از طریق این کنگره منتشر و در اختیار جامعه قرار می‌گیرد.

آیت‌الله سعیدی در بخش پایانی سخنان خود با تأکید بر این که این مؤتمر نباید منحصر در برگزاری جلسات چند مرحله‌ای شود بلکه باید همچون منبع و چشمه جوشان در طول سال‌های متمادی خروشان بجوشد و فرهنگ اهل بیت علیهم السلام را از طریق خلق آثار ارزشمند به جامعه منتقل نماید.

آغاز فعالیت کمیسیون‌ها در مرکز فقهی ائمه اطهار

حضور نورانی اهل بیت علیهم‌السلام برای معرفی حقیقت اسلام به ما رسیده است و آن را جمع آوری، تفسیر و تبیین کرده اند فراهم کنیم، زیرا شناخت این بزرگان و تقدیر و تکریم و احیای آثار آنان برای حوزه علمیه امروز ما یک تکلیف الهی است، امروز به لطف الهی حوزه علمیه نجف و قم و همچنین سایر حوزه‌های شیعی از جمله خراسان، اصفهان و اقصی نقاط جهان چون لبنان، پاکستان، هندوستان، افغانستان و حتی در کشورهای اروپایی، حوزه‌های علمیه شیعه فعال و پویا هستند و باید بستری را فراهم کنیم با گفتمان و نشست‌های علمی بتوانیم این ذخائر را برای امروز جهان اسلام تبیین کنیم.

چهارشنبه دوم آذر کمیسیون‌های تخصصی سه گانه شامل: "ویژگی‌های علمی، اخلاقی، معرفتی و تقریبی آیت‌الله موسوی الخراسان"، "تعامل علمی حوزه‌های علمیه" "آثار علمی موسوی الخراسان و دفاع از مکتب اهل بیت علیهم‌السلام" که از قبل به تصویب کمیته علمی رسیده بود در مرکز فقهی ائمه اطهار علیهم‌السلام در دو نوبت صبح و عصر با حضور اندیشمندان صاحب نظران، مولفان، اساتید حوزه علمیه قم و میهمانان حوزه علمیه نجف برگزار شد.

حجت الاسلام والمسلمین اسکندری، دبیر کنگره علمی امناء الرسل ضمن خیرمقدم به شرکت کنندگان و میهمانان عراق گفت: قریب سه سال پیش که موضوع کنگره بین المللی مناء الرسل در حوزه قم مطرح شد، خدمت آقایان در نجف و کربلا رسیدیم و ایده خود را در راه اندازی این کنگره مطرح کردیم و مورد استقبال قرار گرفت.

وی افزود: اصل طرح این بود، زمینه‌ای جهانی برای تکریم علماء و بزرگان و نیز احیای آثار آنان که در طول قرن‌ها با تلاش مضاعف و تحمل سختی‌های فراوان آنچه از گذشتگان طی دوپست و پنجاه سال

ظرفیت‌های علمی خودمان را بشناسیم

کمیسیون‌های تخصصی که در عراق و اکنون ایران بر گزار شد از نشست عمومی کنگره قطعا مهم‌تر است. هرچند ممکن است در این جلسات تعداد محدودی از علما دور هم جمع شوند، اما این گفت و گوهای علمی آثار و برکات فراوانی برای آینده جهان اسلام خواهد داشت. تعاملات علمی بین اندیشمندان و محققین حوزه قم و نجف کارگشاست.

حجت الاسلام والمسلمین اسکندری خاطر نشان ساخت، ما ظرفیت‌های علمی بسیار گرانقدری در جهان اسلام داریم و باید این ظرفیت‌ها را خوب بشناسیم و از آن درست استفاده کنیم. امروزه رسالت سنگینی برای سعادت بشریت بر دوش حوزه‌های علمیه است. ما وظیفه داریم اسلامی که زندگی انسان را به سعادت دنیا و آخرت می‌رساند به جهانیان عرضه کنیم و این کنگره به دنبال این هدف است که با شناسایی بزرگان و احیای آثار و معرفی آن‌ها، دور هم جمع شویم و پیرامون آثار علمی بزرگان دین گفت‌وگو کنیم.

هدف از این نشست‌ها و کنگره‌ها این است که ما بتوانیم اولاً ظرفیت‌های علمی خودمان را بشناسیم. آیت‌الله موسوی خراسان را بسیاری از محققین ما در ایران نمی‌شناختند، حتی در عراق بعضی از محققین در حوزه نجف هم ایشان را نمی‌شناختند، ولی به لطف الهی با تلاشی که در طی این سه سال انجام شد، حدود سی نشست علمی به منظور منهج و شناخت توانمندی‌ها و ظرفیت علمی آیت‌الله خراسان برگزار شد.

تفکر اومانیسمی کلیساها را تعطیل کرده است

سر غرب آورد و دیگر شریعت، خانواده و ازدواج بر مبنای مسیحیت معنا و مفهوم و ندارد. متأسفانه حدود یک قرن است این تفکر خطرناک از طریق دبیرستان‌ها، دانشگاه‌ها و تولید علوم انسانی بر مبنای تفکر اومانیسمی به کشورهای اسلامی منتقل شده و ما امروز در قبال این سم مهلک مسئولیم و راه علاج آن، تمسک به قرآن و عترت است که حضرت

حجت الاسلام والمسلمین اسکندری با تاکید بر خطر توسعه تفکر اومانیسمی در جهان اسلام گفت؛ قریب چهارصد سال است تفکر اومانیسمی در غرب حاکم شده است و تفکر مسیحیت از زندگی غربی‌ها فاصله گرفته و آیین مسیحیت فقط در یک صلیب خلاصه شده و تعداد اندکی آن هم سالخورده در کلیسا حضور پیدا می‌کنند و دعایی می‌خوانند، این بلایی است که تفکر اومانیسمی بر

خاتم الانبیاء محمد مصطفی ﷺ و سلم، کامل ترین کتاب سعادت بخش بشریت یعنی قرآن و نیز اهل بیت عصمت و طهارت را برای پاسداری از دین مبین اسلام به یادگار گذاشته و حضرات معصومین ﷺ در طی دو بیست و پنجاه سال، مفاهیم، تفسیر و شیوه فهم صحیح از قرآن را برای ما بیان کردند و صدها سال است علمای ما در طول تاریخ تلاش کردند، مفاهیم عمیق قرآن و مکتب اهل بیت ﷺ برای ما از هر گونه تحریفی حفظ شود و امروز این رسالت بر دوش حوزه علمیه قم و نجف و دیگر حوزه‌های علمیه و دانشگاه‌های اسلامی است که علوم اسلامی را پاس بدارند و تفسیر کنند.

برخی از مصادیق نیازمند گفت و گوی علمی

حجت الاسلام والمسلمین اسکندری با بیان اینکه اگر بخواهیم بحث معرفی شخصیت‌ها و آثار آنان را تحلیل کنیم نیازمند کنگره‌های زیادی است، به بعضی از این مصادیق اشاره کرد و گفت؛ محورهای گفت‌وگو برای رسیدن به یک تصمیم آرمانی جهت سوق دادن جامعه به خدا باوری فراوان است و علمای اسلام در طول تاریخ به این مباحث پرداخته‌اند و ما باید حول این آثار فاخر و نیز سبک زندگی آنان بحث کنیم که معنویت در اسلام یعنی چه؟

ما چه کار کنیم در جامعه اسلامی روز به روز معنویت رشد کند، چه کنیم اخلاق اسلامی و تربیت اسلامی در جامعه اسلامی رشد کند، انسان هم باید ارتباط با خود را درست انجام دهد هم ارتباط با خالق و ارتباط با جامعه و محیط طبیعت را، حال نسبت به اجتماع و طبیعت چه وظایفی داریم، نسبت به محیط زیست و احاد جامعه چه وظایفی داریم، نسبت به مسلمانان و غیرمسلمانان چه وظایفی داریم؟ این‌ها مسائلی است که ما باید پیرامون آن گفت‌وگوی علمی کنیم.

هشدار نسبت به تهی کردن خانواده از معنویت

وی با بیان اینکه بحث خانواده از مسائل مهم است گفت؛ خانواده در غرب دیگر مرده است و مفهوم خانواده عوض شده است. مفهوم خانواده در غرب یعنی دو نفر چه زن یا مرد در کنار هم زندگی کنند و هیچ مسئولیتی در قبال یکدیگر و نسلی که تحویل می دهند نداشته باشند. چیزی که با اساس دین و با مکتب همه انبیاء الهی و حتی مکتب حضرت مسیح علیه السلام صد درصد مخالف است. امروزه در غرب این چنین شده است، ما باید این هشدار را جدی بگیریم و برای غنای اسلامی خانواده و حفظ آن چاره اندیشی کنیم.

وی به بحث شکاف بین نسل‌ها اشاره کرد و بیان داشت؛ امروزه فضای مجازی و گسترش ارتباطات بشری سبب شده فاصله نسلی ایجاد شود، آقا امیرالمومنین علیه السلام فرمودند: « لا تُفَسِّرُوا أَوْلَادَكُمْ عَلَى آدَابِكُمْ ، فَإِنَّهُمْ مَخْلُوقُونَ لِزَمَانٍ غَيْرِ زَمَانِكُمْ » فرزندان ما غیر از زمان ما، از تکنولوژی استفاده می کنند از علوم روز استفاده می کنند اینکه چگونه بچه‌هایمان و نسل آینده را تربیت کنیم. چگونه از فضای مجازی در گسترش علم دینی و علم نافع بهره ببریم نیازمند همفکری و نوآوری است زیرا تکنولوژی، فضای مجازی و علوم ارتباط می تواند ما را کمک کند، اما اگر غفلت کنیم ما را به انحطاط می کشاند.

دبیر کنگره بین المللی امناءالرساله در ادامه به بحث نقش و جایگاه زن در خانواده اشاره کرد و گفت؛ جایگاهی که مادران در تربیت جوان‌ها و نسل آینده دارند، از مباحث اساسی امروز ما است. سبک زندگی اسلامی و اینکه یک مسلمان باید چگونه زندگی کند را پیامبر اسلام بر پایه تمدن اسلامی بنا نهاد و باید این تمدن اسلامی را توسعه دهیم. در زمان بقیه‌الله اعظم این تمدن اسلامی رشد می کند و جهان را می گیرد و در شرایط کنونی ما مسلمانان چه وظایفی داریم.

تعریف مفهوم آزادی در دین

حجت الاسلام والمسلمین اسکندری به دیگر رسالت این قبیل کنگره ها در تعریف مفهوم آزادی در دین پرداخت و گفت، مفهوم آزادی در غرب یعنی انسان یله و رها شده در حالی که آزادی در اسلام در چهارچوب عبودیت و بندگی خدا است و بر اساس تقوا حرکت حرکت کند، آزادی او بر مبنای دین و آموزه‌های اسلام است. امروزه مدعی حقوق بشر فراوان است. اصلا حقوق بشر در نگاه اسلام چیست. این ظلم‌هایی که در جهان به نام حقوق بشر می‌شود، بحث عدالت اجتماعی در نگاه دین چیست، عدالت خواهی باید چگونه باشد و مصادیق ظلم در جهان اسلام چیست این‌ها همه موضوعاتی است که باید آن را از متن دین به جامعه سوق دهیم و لازمه آن تکریم و بررسی آراء و اندیشه‌های علمای اسلام در شرق و غرب عالم است.

لزوم تبیین حکمرانی فقیه از نگاه دین

بزرگان تکریم خواهیم کرد به خاطر احیاء و بازخوانی اندیشه آنها برای امروز جهان اسلام است. بنابراین گفت و گوی علمی چاره اساسی رسیدن به یک راه سعادت بخش است .

حجت الاسلام والمسلمین اسکندری در پایان گفت؛ کنگره امناء الرسل شروع خوبی برای استمرار مسیر مبارک توسعه گفتمان های علمی و پژوهشی قم و نجف و سایر حوزه های بلاد اسلامی است تا در بستر این تعاملات خدمات علمی فراوانی در جهان اسلام ارائه دهیم.

وی به بحث حکومت در دین اشاره کرد و یاد آورد: بحث حکمرانی فقیه از نگاه دین را باید بررسی کرد، ولایت فقیه چیست؟ چه مقدار فقهای ما حق تصرف در حکومت را دارند؟ آیا باید ساکت باشند؟! یا مانند میرزای شیرازی آن مرجع عظیم، وقتی انگلیس وارد کشورهای اسلامی شد و خواست به کشورهای اسلامی ظلم کند؛ فتوای تحریم تنباکو داد و انگلیس را شکست داد، حال آیا ما بنشینیم نظاره گر ظلم مفسدین در کشورهای اسلامی باشیم و فقهای ما فقط بگویند نماز بخوانید، روزه بگیرید، احکام روزه و نماز را یاد مردم بدهند یا باید در مقابل ظلم ایستاد، اینها سئوالات جهان پیرامون ما است.

سخنران کنگره افزود؛ جهان اسلام نیازمند گفت و گوی علمی است. اندیشمندان حوزه های علمیه قم، نجف، خراسان، حوزه اصفهان، لبنان، جهان اسلام، دانشگاهیان، فرهیختگان و... باید بنشینند گفت و گو کنند اگر امروز از شخصیت آیت الله خراسان تکریم می کنیم و در سال های آتی از سایر

ویژگی های علمی، اخلاقی، معرفتی و تقریبی آیت الله خراسان

حجت الاسلام والمسلمین «صلواتی گلستانی» در ارائه مقاله «انتفاضه شعبانیه شیعیان عراق با مرجعیت آیه الله خویی و نقش آیه الله خراسان و حوزه نجف در مبارزه با صدام» اظهار داشت: کشور عراق عاصمه اهل بیت علیهم السلام بوده است و متأسفانه در طول زمان حکام جائر بر این منطقه و کشور حکومت کرده اند. انگلستان در ۱۹۱۵ وارد عراق شد و سلطه امپراتوری عثمانی را پایان داد. در این زمان علما و شیعیان عراق وارد جنگ شدند و ثورة العشرین از ۱۹۱۷ آغاز شد و در پی آن هزاران تن شهید شدند.

این کمیسیون در مرکز فقهی ائمه اطهار علیهم السلام در شهر قم برگزار شد. در این کمیسیون شیخ «ولید عبد الحمید فرج الله» در ارائه مقاله «قراءة في منهجية البحث العقدي عند السيد محمد مهدي الخراسان» اظهار داشت: آیت الله خراسان هشتاد سال از عمر شریف خود را صرف تدوین موسوعه علمی در باب مباحث قرآنی و حدیثی و تاریخی کرد؛ او مباحث خود موضوعات را بر اساس براهین، حجج و انصاف و عقل قرار داده است. همچنین در مباحث تاریخی، مسائل عقیدتی را موثر می داند. «علی عبدالحسین المظفر» نیز در ارائه مقاله «الرؤية المنهجية عند السيد الخراسان في دراسة الرواية - قراءة في مصنفاته العلمية» عنوان کرد: علامه خراسان خادم واقعی دین است. ایشان خلاصه مدرسه آیت الله خوئی و آقابزرگ تهرانی می باشد و در حوزه علمیه نجف حدود صد سال در مباحث علمی مشغول است «عبدالکریم الدباغ» نیز در ارائه مقاله «صلات السيد محمد مهدي الخراسان بأعالم کاظميين» گفت: تراث علمی و فکری شخصیتی مثل علامه خراسان نباید مغفول باشد. من یک روز جمعه خدمت ایشان رسیدم و خیلی با تواضع از من استقبال کرد. «سید محمدعلی بن سید عادل العلوی» در ارائه مقاله «نفحات الرحمان من أخلاق العلامة الخراسان» اظهار داشت: تحمل سختی ها و حضور در مجالس علما و استقامت در دین و دنیا و صبر و حوصله در عصر حاکمیت بعثی ها در عراق از ویژگی های علامه خراسان است و ایشان چهره معنوی و اخلاقی دارد.

آثار علمی آیت الله خراسان و دفاع از مکتب اهل بیت علیهم السلام

سپس شیخ کریم شاتی السراجی در ارائه مقاله "آیات اثبات امامة علی أمير المؤمنين علیه السلام في كتاب علي امام البررة للسيد الخراسان" عنوان کرد: علامه خراسان از محققان بزرگ نجف است که آثار مختلفی درباره معارف اهل بیت علیهم السلام دارد و در برخی آثار خود در پی آن است که ولایت امام علی علیه السلام را اثبات کند. او همچنین از منابع اهل سنت و کتاب های فقهی و کلامی آنان استفاده می کند. از سوی دیگر تحریفات اهل سنت را درباره شیعه بحث کرده است.

در این کمیسیون که به ریاست « حجت الاسلام و المسلمین سید منذر حکیم » در سالن جلسات فقاقت مرکز فقهی ائمه اطهار علیهم السلام برگزار شد.

حجت الاسلام والمسلمین رضا مختاری، رئیس مؤسسه کتابشناسی شیعه موضوع مقاله را "ویژگی ها و اولویتهای آیت الله موسوی الخراسان در پژوهش و فعالیت در عرصه خدمت به دین" در نظر گرفته بود و گفت؛ آنچه از این تحقیق بدست آمده است، آنست که آثار آیت الله موسوی الخراسان در دفاع از مکتب تشیع و اهل بیت علیهم السلام است و برخی از آثار ایشان برجستگی خاصی دارد: علامه خراسان ۹ جلد از ۱۱۰ جلد بحار الانوار را تصحیح کرد و کتابهایی درباره حضرت محسن علیه السلام، فدک، شق القمر، اثبات ولایت حضرت علی علیه السلام و ... دارد. همچنین ایشان در یکی از کتاب های خود به شبهات یکی از دانشمندان مصری که علیه تشیع کتابی نوشته بود، پاسخ داده است.

در ادامه حجت الاسلام والمسلمین نجارزادگان در ارائه مقاله "اصطلاح شناسی اهل البیت علیهم السلام با تقریر و تکمیل « ارجوزه » آیت الله العظمی خوئی و شرح آیت الله موسوی الخراسان" گفت: آیت الله خراسان "ارجوزه" آیت الله خوئی را تکمیل کرده است. وی همچنین اظهار داشت؛ منظور از اهل بیت علیهم السلام در حدیث ثقلین، اهل بیت علیهم السلام نبوت است و در روایات پیامبر صلی الله علیه و آله به کار رفته است. همچنین کلمه اهل بیت علیهم السلام سه بار در قرآن آمده است که دو آیه آن درباره اهل بیت نبوت علیهم السلام است.

حجت‌الاسلام والمسلمین محمد فاکر میبیدی در ارائه مقاله "البیان الصائب فی ایمان ابي طالب دفاع از ایمان ابوطالب با تأکید بر دیدگاه آیت‌الله سید محمد مهدی موسوی خراسان" گفت: علامه خراسان صحیح‌ترین سخن و موضع را درباره ایمان حضرت ابوطالب دارد. علامه خراسان معتقد است که تحریف شخصیت ابوطالب به این دلیل است که ایشان پدر حضرت علی علیه السلام است و برای تخریب و کاهش جایگاه امیرالمومنین علیه السلام می‌گویند که ابوطالب ایمان نداشته است! در حالی که اگر پدر یکی دیگر از اصحاب بود بسیار با شوکت و جلال از او نام می‌بردند.

خرسان در آثار خود همه را به تقریب و وحدت دعوت کرده است و کتابی در این زمینه دارد. ایشان شکوه می‌کند که چرا همدیگر را تکفیر می‌کنیم در حالی که دشمن مشترک داریم.

عبدالوهاب فراتی نیز در ارائه مقاله "تحلیلی بر مدرسه فکری سیاسی آیت‌الله خویی با تأکید بر مکانیت آیت‌الله خراسان در این مدرسه" عنوان کرد: بررسی آثار و عمل اجتماعی آیت‌الله خراسان نشان می‌دهد ایشان به رویکرد عام مدرسه آیت‌الله خویی مقید است و علاقه‌ای به تبعیت از استاد خود در رویکرد خاص ندارد.

همچنین شیخ وفقان خضیر الکعبی، در ارائه مقاله "قراءات فی کتاب السجود علی التربة الحسینیه" گفت: سجده بر خاک از شعارهای مومنین است و این سخن در منابع اهل سنت نیز موجود است. علامه خراسان در بحث سجده بر تربت حسینی بر مباحثی مثل فقه مقارن، دلایل موافقان و مخالفان، مباحث تاریخی و ... اشاره کرده است.

کمیسیون

تعامل علمی حوزه‌های علمیه

سومین کمیسیون از کنگره علمی امناء الرسل به کمیسیون "تعامل علمی حوزه‌های علمیه" به ریاست حجت الاسلام والمسلمین حمید ملکی اختصاص داشت، حجت الاسلام والمسلمین محمدمهدی ایمانی‌پور، رئیس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی که ریاست این کمیسیون را در نوبت عصر بر عهده داشت گفت؛ معتقدیم در عین حفظ استقلال میان حوزه علمیه قم و نجف، می‌بایست همکاری‌ها رنگ و بوی جدی‌تری به خود بگیرد. انتقال تجارب موجود در ایران برای تولید نرم‌افزارهای مرجع، رشته‌های درسی جدید مربوط به مسایل مستحدثه و تولید نظریه‌های روز آمد، امر مفیدی است، همچنین انتقال تجارب علمی و دانشی از حوزه علمیه نجف به قم، می‌تواند نقطه شروعی برای این همکاری‌ها باشد.

سخنانی با اشاره به تحصیل دانشجویان زیادی از کشور عراق در دانشگاه ادیان و مذاهب، اظهار داشت: انتظارات فرامنطقه‌ای از حوزه علمیه قم و نجف در عرصه بین الملل بیشتر است، حوزه‌های علمیه قم و نجف نسبت به انتشار معارف اهل بیت علیهم‌السلام به سراسر جهان وظیفه دارند و باید بیش از پیش به این امر بپردازند.

حجت الاسلام والمسلمین نواب تاکید کرد: حوزه نجف در بسیاری از مسائل ورود داشت و دارد حتی در گفت‌وگوی بین‌الادیانی که از جمله آن می‌توان

حجت الاسلام والمسلمین سید ابوالحسن نواب طی

شیخ بلاغی را عنوان کرد که با مسیحیان گفت‌وگو می‌کرد.

رئیس دانشگاه ادیان و مذاهب، حوزه نجف را شکوفا و اداره کننده جهان تشیع عنوان کرد و افزود: صدام سعی کرد که حوزه نجف را تضعیف کند ولی بعد از خلاص شدن از صدام حوزه نجف تلاش وافری کرد که به دوران اوج خود برگردد که شاهد هستیم این اتفاق دارد می‌افتد.

جامعة المصطفیٰ ﷺ میزبان فضلا و اساتید نجف

گفتگوی بیشتری با هم داشته و با همدلی در مسیر برطرف سازی نیازهای جامعه بشری و یاری دین خدا قدم بردارند، به همان میزان مشمول رحمت و یاری خداوند متعال قرار خواهند گرفت.

یکی از اهداف از پیش تعیین شده کنگره امناء الرسل آشنایی فرهیختگان حوزه های علمیه شیعی با ظرفیت ها و نیز تحولات و تازهای علم و نوآوری یکدیگر است، براین اساس پس از دو نوبت برگزاری کمیسیونهای تخصصی و بحث های سنگین علمی، شامگاه چهارشنبه دوم آذر جامعه المصطفیٰ العالمیه میزبان فضلا و اساتید شرکت کننده در کنگره امناء الرسل برای معرفی ظرفیت های بین المللی حوزه علمیه قم بود.

از اقدامات قابل تقدیر جامعه المصطفیٰ معرفی دستاورها و رسالت های خود به زبانهای مختلف در قالب ویدئو است که گزارش عربی آن مورد توجه و استقبال میهمانان عراقی قرار گرفت.

در ادامه حجت الاسلام والمسلمین خالق پور قائم مقام جامعه المصطفیٰ العالمیه ضمن خیر مقدم به حضور تلاش گران نشر معارف ناب الهی، ضرورت برگزاری کنگره امناء الرسل در دوران کنونی که دشمنان اسلام علیه دین خدا با یکدیگر متحد شده اند را بسیار مهم دانست و گفت؛ علما و فرهیختگان جهان اسلام هر اندازه

ضرورت پیوند عمیق مجموعه های علمی ایران و عراق

قائم مقام رئیس جامعه المصطفیٰ تأکید کرد: جامعه المصطفیٰ العالمیه برنامه های مدون و دقیقی را ناظر به نیازهای آموزشی مناطق ترسیم نموده است. این ظرفیت بزرگ اسلامی باید با گسترش همکاری های علمی با مجموعه های اسلامی پر قدرت تر از پیش در مسیر نشر معارف ناب الهی قدم های محکمی بردارد و امیدواریم حضور شما زمینه ای برای شکل گیری پیوند عمیق، جدی و هدفمند میان مجموعه های علمی ایران و عراق، به ویژه حوزه قم و نجف شود تا با فراهم سازی زمینه ظهور قائم آل محمد (عج)، آینده خوبی را پیش روی جهان بشریت رقم بزنیم.

مدرسه امام موسی کاظم علیه السلام و حضور باشکوه حوزویان

پنجشنبه سوم آذر مدرسه امام موسی کاظم علیه السلام شاهد برگزاری کنگره امناءالرساله با حضور علماء، فضلا، روحانیون و طلاب محقق و پژوهشگر و نیز میهمانان عراقی بود. مراسم پس از قرائت آیاتی از کلام الله مجید و سرود جمهوری اسلامی با خیر مقدم حجت الاسلام والمسلمین اسکندری آغاز شد. سپس اظهار داشت: قریب سه سال پیش که موضوع کنگره بین المللی امناءالرساله در حوزه قم مطرح شد، خدمت آقایان در نجف و کربلا رسیدیم و ایده خود را در راه اندازی این کنگره مطرح کردیم و مورد استقبال قرار گرفت. امروز به لطف الهی حوزه علمیه نجف و قم و همچنین سایر حوزه‌های شیعی از جمله خراسان رضوی، اصفهان و اقصی نقاط جهان چون لبنان، پاکستان، هندوستان، افغانستان و حتی در کشورهای اروپایی، حوزه‌های علمیه شیعه فعال و پویا هستند و باید بستری را فراهم کنیم با گفتمان و نشست‌های علمی این ذخائر را برای امروز جهان اسلام تبیین کنیم.

نشست‌های علمی بسیار ارزشمند

گفتمان‌های علمی و پژوهشی قم و نجف و سایر حوزه‌های بلاد اسلامی است تا در بستر این تعاملات خدمات علمی فراوانی در جهان اسلام ارائه دهیم.

وی با اشاره به عزم راسخ بزرگان و مسئولین مراکز حوزوی در ایران و نیز اعتبار مقدس عراق برای استمرار این راه پر افتخار به محورهای مهم کنگره در معرفی عالمان تشیع برای الگوسازی کار دسته جمعی در مرکز ثقل تشیع یعنی حوزه‌های علمیه ایران و عراق گفت؛ این کنگره به ما نشان داد می‌توان با تقویت نقاط قوت و رفع نواقص طرحی نو در اندازیم و منادیان ترویج معارف زلال اهل بیت علیهم السلام را در محورهای مصوب در شورای علمی کنگره در سطح بین‌المللی معرفی و احیاء نماییم.

یکی از اتفاقات ارزشمندی که در عراق و ایران در جریان برگزاری کنگره امناء الرسل رخداد، نشست‌های علمی بسیار ارزشمند تحت عنوان ارایه مقالات بین‌فصلا، علما و اندیشمندان بود. لذا برای تکریم از آیتالله خراسان آثار ایشان را جمع‌آوری کردیم، عزیزان ما در عتبه علوی و حسینی و دانشگاه‌های مهم عراق و نیز مراکز مهم علمی ایران از جمله مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه، حوزه علمیه خواران، جامعة المصطفی، سازمان اوقاف، مرکز نور، سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، مجمع جهانی اهل بیت (علیهم‌السلام)، مجمع تقریب بین‌المذاهب موسسه آل‌البیت (علیهم‌السلام)، مرکز ابحاث العقائدية، موسسه ذریة النبویه، موسسه کتاب‌شناسی شیعه، سازمان تبلیغات اسلامی، جامعه الزهراء (علیها‌السلام)، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و... هر کدام با ظرفیت‌های خاص خود جمع شدند تا توانستیم آثار ایشان را جمع‌آوری و تدوین کنیم و بعد از سه سال تلاش علمی و پژوهشی در حوزه علمیه قم و نجف موسوعه‌ای را در بیش از شصت جلد در حضور شما اساتید و فضایی از جمن‌رو نمایی کنیم.

حجت الاسلام والمسلمین اسکندری ادامه داد؛ کنگره امناء الرسل شروع خوبی برای استمرار مسیر مبارک توسعه

امناء الرسل و محورهای آینده

دبیر کنگره امناء الرسل محورهای آینده را بُعد عترت، امامت و ولایت، تاریخ و سیره، اخلاق و تربیت، فرهنگ و تمدن اسلامی، هجرت و تبلیغ، مجاهدت و ظلم‌ستیزی، تقریب بین مذاهب اسلامی و... عنوان کرد و گفت: اگر بخواهیم تمدن اسلامی را به جهان معرفی نماییم باید این الگوهای تمدن ساز را بشناسیم و خط فکری و علمی آنان را در مراکز مهم و

کرسی‌های علمی دنیا مطرح نماییم، زیرا تمدنی که بشریت را به سعادت می‌رساند تمدن اسلامی و تفکر ناب تشیع است و امید داریم همان‌طور که برای آیت‌الله خراسان توانستیم کنگره‌ای ارزشمند در ایران و عراق برگزار کنیم؛ در ادامه مسیر این دو حوزه روز به روز گفت‌وگوها و نشست‌های علمی را تقویت کنند، تا بتوانیم به دستاوردهای ارزشمندتری برسیم.

يُدُّ اللّٰهُ مَعَ الْجَمَاعَةِ / وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللّٰهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا.

آیت الله رضائی؛ بزرگ‌ترین خطر برای دین، اسلام بدون روحانیت است

غیر از جنبه علمی و معرفتی و جامعیت در رجال، فقه، تاریخ و احیاء تراث علمی و فرهنگی و کتاب‌هایی درباره ابن عباس و ابن ادریس و ... از سوی علامه خراسان، آنچه که برای من برجسته بود شخصیت اخلاقی و معنوی ایشان است که این برجستگی برای حوزه‌های علمی بسیار مهم است. ایشان ساده زیست، پرتلاش، زاهد و دارای سماحت علمی است. توفیق شد در ایام اربعین ملاقاتی با علامه خراسان داشتم که نیم ساعت طول کشید و شاید اگر دهها کتاب می‌خواندم اثر مجالست با ایشان را نداشت. علامه خراسان روحیه لطیف و متواضعی دارد که زینده عالمان است و این‌ها بسیار برای من تأثیرگذار بود.

آیت الله رضائی با بیان اینکه مطالبه متدینان از حوزه‌های علمیه، تقویت ابعاد اخلاقی و دینی است، گفت: در بحث‌های علمی، دیگران هم فعالیت‌هایی دارند، اما مرجعیت معنویت، تزکیه و خودسازی جامعه و وظیفه عالمان است و این نقش اساسی است که حوزه‌ها باید آن را ادامه دهند. عالم ربانی باید مؤدب به آداب الهی باشد و این را در شخصیت علامه خراسان می‌بینیم؛ ادب مع النفس، ادب مع الغیر و ادب مع الله را در ایشان شاهدیم.

پس از سخنان دبیر کنگره، آیت الله رضائی دبیرکل مجمع جهانی اهل‌بیت (علیهم‌السلام) به ایراد سخن پرداخت و گفت: اسلام بدون روحانیت بزرگ‌ترین خطری است که دین را تهدید می‌کند و باید با نشر و تبیین معارف دین اجازه این کار را نداد.

وی درباره لزوم تعامل و همکاری میان حوزه علمیه قم و نجف عنوان کرد: شناخت ظرفیت‌های حوزه‌های علمیه قم و نجف و همکاری آنان می‌تواند نقش آفرین باشد البته عده‌ای می‌خواهند این تعامل و همکاری نباشد و توسعه پیدا نکند، اما مرجعیت شیعه، بزرگان و علما این وحدت و همکاری را ضروری می‌دانند. حوزه‌های علمیه قم و نجف دو بازوی دینی و مرجعیت علمی و معنوی جهان تشیع در عرصه‌های دین و دین پژوهی هستند.

دبیرکل مجمع جهانی اهل‌بیت (علیهم‌السلام) درباره ویژگی‌های علامه خراسان اظهار داشت: علامه خراسان جامعیت علمی دارد؛ برگزاری این کنگره فرصتی شد تا درباره حیات علمی و اخلاقی و برخی از آثار علامه خراسان مطالعه اجمالی داشته باشیم.

تعلیمی و تربیتی به جهت جایگاه معنوی پیامبر ﷺ است و این امانت به عنوان واسطه به عالمان دینی سپرده شده است.

در آیه "وَكذلكَ جَعَلناكُمْ اُمَّةً وَسَطًا" علامه طباطبایی می گوید در این آیه "وسط" به معنای توسط و واسطه گری است. پیامبر ﷺ نقش واسطه گری بین خالق و خلق دارد و احکام الهی را در ساحت‌های مختلف برای سعادت بشریت ابلاغ می کند. همچنین نقش وساطت بعد از پیامبر به ائمه ﷺ سپرده شده است. بعد از ائمه ﷺ، عالمان دین این وظیفه را برعهده دارند و از علم الوراثة بهره‌مند هستند. مردم به عالمان دینی نگاه می‌کنند و غیر از جنبه تعلیمی، عالمان در جنبه تربیتی نقش مهمی ایفا می‌کنند. مردم از رفتار عالمان دین، مستحبات و ... را اخذ می‌کنند. لذا بعد از پیامبر و ائمه ﷺ خدا دین را به عنوان امانت به عالمان دین سپرده است. لذا علامه خراسان و بزرگان دیگر باید به جامعه دینی شناسانده شوند و امیدوارم خداوند به این کنگره توفیق دهد تا حوزه‌های قم و نجف، دین داری حکیمانه را در جامعه توسعه دهند.

امام صادق ﷺ در روایتی می‌فرمایند: «إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ أَدَبَ نَبِيَّهُ فَأَحْسَنَ أَدَبَهُ فَلَمَّا أَكْمَلَ لَهُ الْأَدَبَ قَالَ إِنَّكَ لَعَلَى خَلْقٍ عَظِيمٍ ثُمَّ فَوَّضَ إِلَيْهِ أَمْرَ الدِّينِ»؛ خداوند عز و جل پیامبرش را تربیت کرد و نیکو تربیتش نمود و چون ادب و تربیت او را به کمال رساند، فرمود: «همانا تو دارای خوبی والا هستی». آن گاه، کار دین و امت را به ایشان واگذار کرد تا بندگان او را تربیت و اداره کند. بعد از اینکه پیامبر ﷺ به آداب الهی مودب می‌شود و به خلق و طهارت و اوج معنویت می‌رسد، آنگاه خداوند امر دین و امت را به ایشان می‌سپارد. نقش

نقش عتبه علوی و حسینی در برگزاری کنگره

همچنین حجت‌الاسلام والمسلمین الشیخ کرار الخفاجی مسوول امور دینی عتبه علوی بر ضرورت گفتمان قم و نجف تاکید کرد و بیان داشت استمرار این کنگره‌ها روحانیت شیعه را در برابر معارضان اسلام متحد می‌کند.

دکتر مشتاق مظفر مسئول کمیته اجرایی کنگره امناء الرسل در عراق نیز طی سخنانی با قدر دانی از اهتمام حوزه علمیه قم در برگزاری بخش دوم کنگره امناء الرسل در ایران گفت؛ همه ما به عنوان خادمان حریم اهل بیت ﷺ در احیای نام

پرچم داران دفاع از مکتب اهل بیت علیهم السلام مسئولیم و کنگره تکریم آیت الله سید محمد مهدی موسوی الخرسان نیز با همین هدف برگزار شد. وی با اشاره به نقش عتبه حسینی در برگزاری این کنگره بین المللی افزود؛ چاپ موسوعه آثار این عالم فرزانه از فعالیت‌های دبیرخانه کنگره در عراق است و علاوه بر آن نشست های علمی فاخری به میزبانی عتبه حسینی برگزار شد و فضلا و اساتید حوزه علمیه کربلا نیز مقالات خوبی در توصیف و تحلیل آثار آیت الله خرسان ارائه دادند.

آیت الله استادی؛ نقش حوزه‌های علمیه در پاسداری از مذهب

هدفشان این بوده فرهنگ و سبک زندگی اهل بیت علیهم السلام در متن جامعه نباشد و در این دشمنی سه تهدید وجود دارد، یا بتوانند اهل بیت علیهم السلام را منزوی کنند یا محتوا را تغییر دهند یا بین مردم و اهل بیت علیهم السلام جدایی بیندازند. وی ادامه داد: در این میان حوزه‌های علمیه به عنوان احیاگران و تبیین کنندگان دین از ابتدا تاکنون مورد تهدید بوده‌اند که البته تاکنون به خوبی توانسته‌اند به وظایف خود عمل کنند. مهم‌ترین کاری که حوزه‌ها کردند، اجازه ندادند اهل بیت علیهم السلام فراموش یا تحریف شوند یا بین مردم و اهل بیت فاصله بیفتد. منزوی کردن اهل بیت علیهم السلام یکی از اهداف دشمنان اسلام بود که با وقوع حادثه کربلا فکر می‌کردند که اصل و

پس از سخنان آیت الله رضانی گروه تواسیح با اجرای تواسیح زیبا و پر بار برفضای معنوی کنگره افزود؛ سپس آیت الله رضا استادی عضو جمعه مدرسین و از علمای شاخص حوزه علمیه قم به ایراد سخن پرداخت و گفت؛ نباید اجازه دهیم مردم از دین جدا شوند و نقش حوزه‌های علمیه در این میان بسیار مهم است. اسلام از روز اول دشمن داشته

اساس اهل بیت علیهم السلام از بین رفت که این توهم آن‌ها هم محقق نشد. عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم تأکید کرد: در این دشمنی سه تهدید وجود دارد یا بتوانند اهل بیت علیهم السلام را منزوی کنند یا محتوا را تغییر دهند یا بین مردم و اهل بیت علیهم السلام جدایی بیندازند و در این میان بزرگ‌ترین خدمتی که حوزه‌های علمیه در طول تاریخ انجام دادند این بود که جلوی هر سه تهدید را گرفتند. آیت‌الله استادی تصریح کرد: احیای معارف اهل بیت علیهم السلام می‌تواند در برابر همه تهدیدها بایستد، راهکاری که ائمه آن را نشان داده است. امروز هم وظیفه حوزه‌های علمیه این است که مکتب و واقعیت اهل بیت علیهم السلام را در اختیار مردم قرار دهند، همان‌طور که امام رضا علیه السلام فرموده‌اند که اگر مردم حرف ما بشنوند قطعاً آن را گوش فرامی‌دهند و عملی می‌کنند. هدف اسلام هراسی در دنیا از بین بردن اسلام است، امروز هر چیزی که از معارف اهل بیت علیهم السلام داریم از حوزه‌های علمیه و فعالیت‌های آن‌ها است. امروز اصل اسلام مورد حمله قرار گرفته است و نباید اجازه بدهیم مردم از دین جدا شوند که نقش حوزه‌های علمیه در این میان بسیار مهم است. آیت‌الله استادی ابراز داشت: پیامبر اسلام برای بیمه کردن اسلام به حدیث ثقلین اشاره می‌کند که نشان‌دهنده اهمیت اهل بیت علیهم السلام و معارف ایشان برای رستگاری در دنیا و آخرت است.

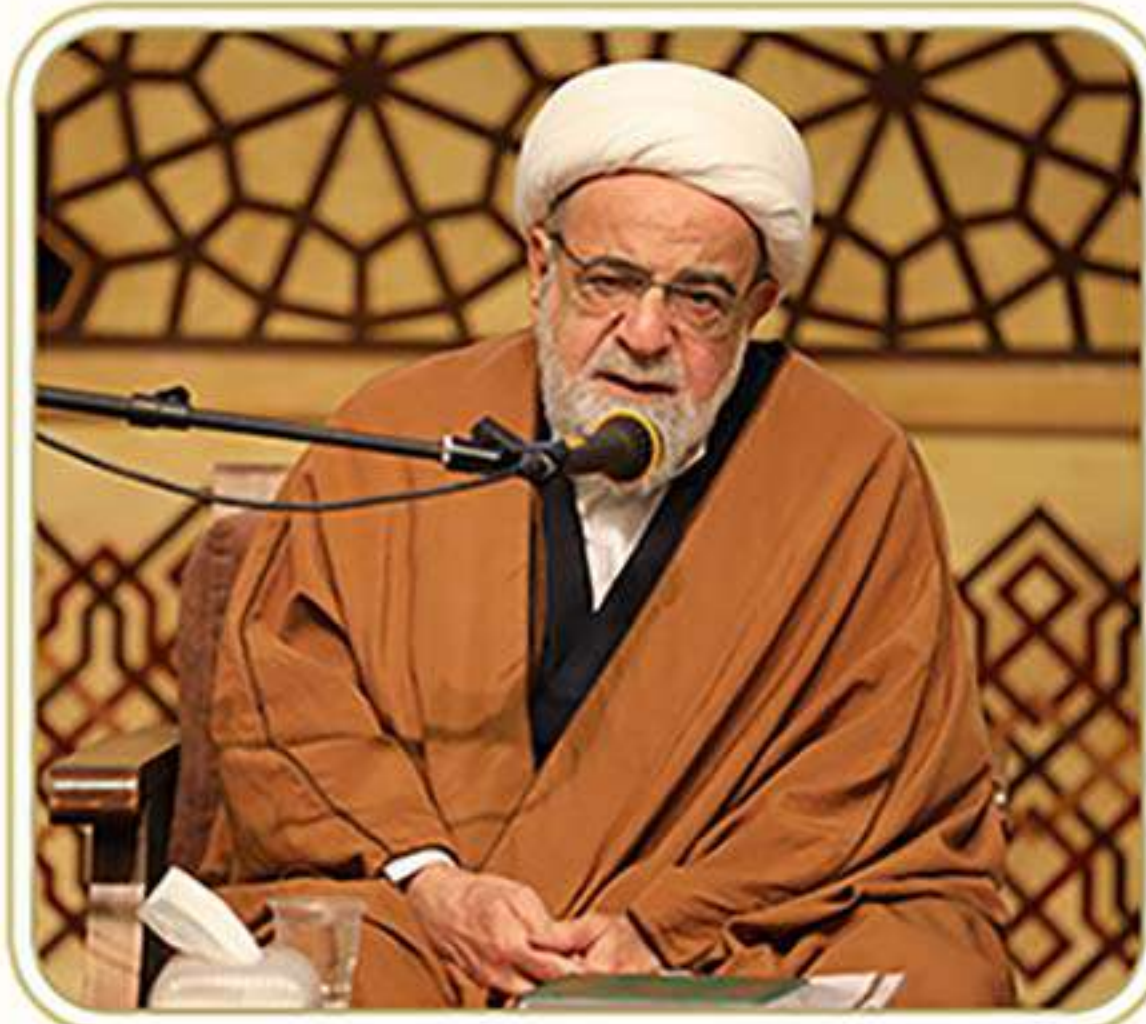
مستندی کوتاهی از زندگی زاهدانه آیت‌الله موسوی الخرسان

پس از سخنان آیت‌الله استادی مستند کوتاهی از زندگی زاهدانه و ساده زیستی آیت‌الله موسوی الخرسان پخش شد که در آن با رؤیت موسوعه ۴۶ جلدی خود اشک از چشمان‌شان جاری و در کمال خضوع و خشوع خود را مستحق برگزاری کنگره نمی‌دانست.

آیت‌الله نجم‌الدین طبسی؛ موسوعه علمی ابن عباس شاهکار آیت‌الله خرسان

کتاب به صورت علمی و مستند است و همواره در آثار خود این مهم را رعایت کردند. یکی از شاهکارهای آیت‌الله خرسان دفاع از ابن عباس است که در موسوعه ابن عباس به آن اشاره کرده است. ابن عباس ولایت‌مدار بود به طوری که در دفاع از ولایت امام علی علیه السلام بارها وارد شدند و به باور بسیاری از عالمان، ایشان احادیث فراوانی را که از پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله و سلم روایت کرده‌اند در محضر امام علی علیه السلام شنیده و درک کرده است چرا که در زمان رحلت پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله و سلم نهایتاً دوازده سال داشته‌است.

آیت‌الله طبسی یادآور شد؛ کتاب مکارم‌الاخلاق چند چاپ در مصر دارد، در اولین چاپ آن دست‌های ناپاک حذفیاتی را در این کتاب انجام دادند و آیت‌الله خرسان در یکی از آثار خود به صورت مستند به تحریف‌هایی که در این کتاب شد اشاره کرده است.

کنگروه امناء‌الرساله با سخنرانی آیت‌الله نجم‌الدین طبسی به کار خود ادامه داد، وی که حوزه علمیه قم و نجف را خوب می‌شناسد در سخنانی با تجلیل از شخصیت علمی و اخلاقی آیت‌الله موسوی الخرسان گفت: از ویژگی‌های بارز علمی این عالم کهن سال تأکید بر تألیف

رونمایی از موسوعه آثار آیت الله الخراسان

از دیگر برنامه های نوبت صبح کنگره امناء الرسل رونمایی از موسوعه آثار آیت الله الخراسان و نیز تجلیل از صاحبان مقالات برتر و دست اندر کاران علمی و اجرایی با حضور آیات میلانی، استادی، رضائی، نجم الدین طبسی و مسئولین اعصاب مقدس علوی و حسینی بود که در این میان اهداء پرچم حضرت اباعبدالله الحسین علیه السلام به حجت الاسلام والمسلمین اسکندری دبیر کنگره و کسی که ایده برگزاری این کنگره را در سطح حوزه علمیه قم و نجف مطرح کرد بود، موجی از رایحه عطر حسینی را در میان حضار به وجود آورد و هنگام دریافت آن با دلی شکسته و چشمانی اشک بار گفت: مزد خود را دریافت کردم و هنگام مرگ با آن دفن خواهم شد.

بدین ترتیب مهمترین بخش از اولین کنگره امناء الرسل همزمان با اذان ظهر به افق قم به کار خود پایان داد تا پس از نماز و استراحتی کوتاه، دیگر برنامه هایی که برای میهمانان عراقی تدارک شده بود انجام پذیرد.

بازدید اساتید و فضایی عراقی از مرکز نور

عصر روز پنج شنبه اساتید و فضایی عراقی با حضور در مرکز تحقیقاتی کامپیوتری علوم اسلامی حوزه علمیه قم با فعالیتهای علمی و پژوهشی و نیز نوآوری های آن در عرصه "آی تی" آشنا و دربدو ورود مورد استقبال حجت الاسلام والمسلمین بهرامی رئیس مرکز نور قرار گرفتند، رئیس مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی در سخنانی، مهمترین هدف تأسیس مرکز نور را نشر علوم و معارف اسلامی و نیز تسهیل و تسریع در امر پژوهش با استفاده از فناوری اطلاعات ذکر کرد و به برخی دستاوردهای ارزشمند مرکز نور طی سه دهه گذشته مانند: در اختیار داشتن نسخه دیجیتال اکثر متون علوم اسلامی در موضوعات مختلف، غنی سازی و فرآوری این متون و عرضه آنها در قالب صدها نرم افزار و دهها پایگاه محتوایی اینترنتی، پیشگامی در داده کاوی هوشمند و استفاده از فناوری هوش مصنوعی در بیش از ۴۵ محصول و عرضه برون خط و برخط آنها، بهره مندی از منابع انسانی متخصص در حوزه علوم اسلامی و فنی، ارتباط و تعامل با طیف وسیعی از مخاطبان و کاربران سه میلیون نفری محصولات نور در داخل و خارج کشور اشاره کرد.

بازدید از مجمع جهانی اهل بیت علیهم السلام

میهمانان عراقی پس از اقامه نماز مغرب و عشا با حضور در مجمع جهانی اهل بیت علیهم السلام ضمن دیدار با آیت الله رضائی در نشستی با معاونین و مسئولین این مرکز راه های ترویج تشیع در جهان را بررسی کردند.

ترجمه معارف اهل بیت علیهم السلام به ۳۶ زبان

عرضه کرده است. در ادامه دبیرکل مجمع جهانی اهل بیت علیهم السلام از نهادهای برگزارکننده کنگره امناء الرسل و عتبه علوی و حسینی به ویژه حجت الاسلام والمسلمین اسکندری که تلاش های مجاهدانه ای در برگزاری این کنگره ارزشمند داشته اند، قدردانی نمود و پیرامون فعالیت های مجمع جهانی اهل بیت علیهم السلام اظهار داشت: در دانشگاه بین المللی اهل بیت علیهم السلام از ۲۳ ملیت دانشجوی داریم. همچنین شبکه ثقلین به زبان عربی فعال است و در صدد هستیم زبان های آن را توسعه دهیم. از سوی دیگر در بنیاد بین المللی عاشورا به دنبال رصد و جمع آوری فعالیت های کشورها در عرصه عاشورا و اربعین هستیم.

در ابتدای این دیدار معاون علمی - فرهنگی مجمع جهانی اهل بیت علیهم السلام، در بیان گزارشی از فعالیت های این نهاد گفت: مجمع در عرصه نشر معارف اهل بیت علیهم السلام تا کنون بیش از دو هزار جلد کتاب به بیش از ۳۶ زبان منتشر کرده است و بیش از ۵۰۰ اثر در دست پژوهش و ترجمه داریم. حجت الاسلام و المسلمین دکتر «مهدی فرمانیان» افزود: مجمع جهانی اهل بیت علیهم السلام بیش از یک میلیون کتاب به شیعیان سراسر دنیا ارسال کرده است. از سوی دیگر خبرگزاری ابنا با ۲۵ زبان، اخبار و تحولات شیعیان جهان را پوشش می دهد. ویکی شیعه نیز به ۱۵ زبان فعال است و این دانشنامه، معارف اهل بیت علیهم السلام را در عرصه اینترنت به علاقمندان سراسر جهان

حلقه وصل پیروان اهل بیت علیهم السلام و مرجعیت

وی با اشاره به اینکه مجمع جهانی اهل بیت علیهم السلام حلقه وصل میان پیروان اهل بیت علیهم السلام و مرجعیت است، افزود: مجمع مرتبط با مرجعیت است و اعضای شورای عالی مجمع از همه کشورهای دنیا هستند. هم اکنون اعضای مجمع عمومی ۶۷۰ نفر می باشند، ۴۰۰ نفر متقاضی عضویت هستند که در حال بررسی هستیم. مرجعیت هر جا نقش دارد ما آنجا حضور داریم و سخنان و بیانات مراجع را به اطلاع شیعیان دنیا می رسانیم.

مباحث حوزوی در موسسه کاتولیک سوربن

آیت الله رضانی با بیان اینکه نهادهای آکادمیک غرب رویدادهای حوزه‌های ما را رصد می کنند گفت: موسسه کاتولیک سوربن جدیدترین بحث های حوزه را تحت نظر دارد و به تفاوت مشرب قم و نجف به دقیق ترین موضوعات مثل مرجعیت و مکتب تفکیک می پردازند و در این زمینه رساله های فوق لیسانس و دکترا دارند، بنا بر این حوزه‌های ما باید نگاهی بین المللی داشته باشند و فقط محدوده خود را نبینند. مهمترین وظیفه ما اداره فکری دنیا است، این نیاز جوامع بشری است و حوزه های علمیه با شناخت وظیفه باید به این مهم پردازند.

دیدار با حجت الاسلام والمسلمین شهرستانی

پنجشنبه سوم آذر روز پرکار کنگره و میهمانان آن بود، براین اساس پس از مجمع جهانی اهل بیت علیهم السلام میهمانان راهی دفتر آیت الله العظمی شهرستانی در قم برای ملاقات با حجت الاسلام والمسلمین شهرستانی شدند، دیداری صمیمی و استقبالی گرم از ناحیه نماینده تام الاختیار مرجع تقلید شیعیان که به ضیافت شام انجامید و سپس گعده علمی، پیرامون استفاده حداکثری از ظرفیت استعداد های تشیع در ابعاد علمی، فرهنگی، اقتصادی و سیاسی و... بحث و تبادل نظر شد. بازدید از موزه امام علی (ع) و ویژه هدایای شخصیت های ملی و بین المللی و نیز مراکز علمی و دانشگاهی مختلف دنیا به حجت الاسلام والمسلمین سید جواد شهرستانی در آن نگهداری می شود، بیانگر نفوذ معنوی تشیع در عمق مراکز علمی دنیا و کشورهای مسلمان است.

موزه امام علی علیه السلام نمایی از نفوذ معنوی مراجع تقلید در دنیا

نماینده آیت الله العظمی سیستانی با خوش ذوقی تمام همه هدایای خود در سفرهای ملی و بین المللی را به نام موزه امام علی علیه السلام در معرض دید شخصیت‌های گوناگون دینی و فرهنگی دنیا قرار داده تا بازدید کنندگان به عمق نفوذ معنوی مراجع عظام تقلید در سطح جهان پی ببرند که این مهم مورد توجه میهمانان شرکت کننده در کنگره امناءالرساله قرار گرفت. این موزه که در سالن بزرگی بنا شده، حاوی آثار مختلفی از فرش‌های نفیس، هنرهای تجسمی، قرآن‌های خطی و نفیس و... است که فضای دلنشینی برای بازدیدکنندگان ایجاد می‌کند. در این موزه پرچم‌های بارگاه ملکوتی حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام، امام حسین علیه السلام، حضرت عباس علیه السلام، حرم شریفین کاظمین علیهم السلام و حضرت مسلم نگهداری می‌شود.

شاهکار کتابت قرآن کریم بر روی سنگ

از نفیس ترین آثار موجود در این موزه شاهکار کتابت قرآن کریم بر روی سنگ است که در جهان بی‌سابقه است این اثر شامل حکاکی ۱۱۴ سوره قرآن بر روی ۳۱۳ سنگ "در گرانبهای نجف اشرف" به تعداد اصحاب امام زمان علیه السلام است که روی میز و کتاب تمام چوب جاسازی شده است. این کتاب تمام چوب نفیس که شامل هنرهای حجم سازی و معرق از چوب‌ها رونگه، گابن آفریقا، گردوی شیرین، عناب خراسان، زرشک و راش شمال با شیرازه جَوک کاری شده و معرق برنج و چوب نارنج شیراز با قطر ۵ میلیمتر و با خاتم‌های زیبا و جازنی و حفاری روی چوب ساخته شده است که سنگ‌های در بر روی آن جای گرفته و جلوه‌ای دو چندان به اثر هنرمندانه حکاکی قرآن کریم روی سنگ داده است.

علاوه بر این شاهکار هنری، آثار نفیس دیگری هم از شخصیت‌های مختلف در این موزه وجود دارد که مشاهده آنها برای میهمانان اعجاب انگیز بود. لباس مجلس افغان مخصوص بزرگان و روسا که از پارچه‌های دست بافت محلی تهیه شده یکی از این آثار است که حامد کرزای رئیس جمهور افغانستان این لباس را به حجت‌الاسلام شهرستانی هدیه داده است.

هدیه رهبر مسیحیان ارتدکس جهان

تابلو نقاشی رنگ و روغن از امیلیا دوم ملقب به پاتریک ثانی رهبر مسیحیان ارتدکس جهان و ماکت کعبه از طلا و عاج اهدایی ملک عبدالله پادشاه عربستان از دیگر آثار این موزه است. تابلو معرق مشبك زیارت عاشورا هم یکی دیگر از این آثار است که توسط چهار نفر از معلولان کم توان ذهنی قم و راهنمایی دو مربی در مدرسه

توان بخشی مهرگان به مدت چهار ماه اجرا شد. نارنجک‌هایی که توسط اسرائیل در جنگ علیه حزب الله بکار برده شد و يك اثر نقاشی توسط خانمی که دو دست و دو پا ندارد و این اثر را با لبانش طراحی کرده است نیز در این موزه به نمایش درآمده است.

میهمانان پس از این ملاقات و بازدید به هتل محل اقامت خود باز گشته تا خود را برای جمعه چهارم آذر و عزیمت به مشهد مقدس، جهت زیارت امام مهربانی‌ها و نیز جلسات و نشست‌هایی که برای

آشنایی حوزویان و دانشگاهیان عراق با ظرفیت های علمی، پژوهشی و آموزشی حوزه علمیه با قدمت خراسان در نظر گرفته شده بود آماده کنند.

واکنش احساسی و برادرانه میهمانان به یک رخ داد

در این میان یکی از نمادهای برادری و اخوت مردم ایران و عراق رقم خورد، ساعت حرکت میهمانان از قم به مشهد در روز جمعه با مسابقه فوتبال ایران در جام جهانی مصادف شده بود، دقایق پایانی نیمه اول میهمانان ارجمنند به محل سوار شدن اتوبوس‌ها راهنمایی می شدند، اما آنان اصرار داشتند اجازه دهید نتیجه فوتبال ایران را ببینیم و با حساسیت و تعصب و بعضا بیم و امید پیگیر نتیجه فوتبال ایران بودند، در نهایت هنگام سوار شدن بر اتوبوس در مسیر فرودگاه مهرآباد، با گوشی همراه پیگیر مسابقه بودند و در

پایانی‌ترین دقایق وقت اضافه، تیم جمهوری اسلامی ایران به دو گل شیرین دست یافت و صدای صلوات و شوق و ذوق اندیشمندان عراقی، نماینگر حس برادری و یکی بودن اهداف دو کشور، حتی در میادین ورزشی را به نمایش گذاشت.

تاخیر در پرواز و برنامه‌هایی که کنسل شد

با وجود برنامه ریزی‌های صورت گرفته اما به دلیل تاخیر بیش از حد پرواز تهران مشهد و به دلیل خستگی میهمانان ارجمند، برنامه‌های صبح شنبه به عصر موکول شد و پس از استراحتی کوتاه به بارگاه ملکوتی امام مهربانی‌ها مشرف شده و عصر شنبه جهت آشنایی با برنامه‌های حرم مطهر حضرت علی بن موسی الرضا علیه السلام در هماهنگی با و معاونت بین الملل آستان قدس رضوی مورد استقبال رسمی قرار گرفته و با پخش فیلم برنامه‌ها و نیز تواشیح و سپس زیارت دسته جمعی امین الله و روضه خوانی با زبان عربی، فضایی از عطر محبت و عطوفت رضوی به وجود آمد و خادمان حرم امام رضا علیه السلام با اهدا بسته‌های تبرکی از میهمانان امام هشتم پذیرایی نمودند.

بازدید از دانشگاه علوم اسلامی رضوی

برنامه بعدی عصر شنبه پنج آذر، بازدید از دانشگاه علوم اسلامی رضوی بود، محققان و پژوهشگران حوزه علمیه نجف ضمن حضور در دانشگاه علوم اسلامی رضوی از بخش‌های مختلف این نهاد علمی فرهنگی دیدن کردند و با فعالیت‌های مختلف آن آشنا شدند. دانشگاه علوم اسلامی رضوی به همت و دوراندیشی نماینده ولی فقیه و تولیت فقید آستان قدس رضوی مرحوم آیت‌الله واعظ طبسی رحمته در سال ۱۳۶۳ پایه گذاری شد.

حجت الاسلام والمسلمین فقیه اسفندیاری، معاون فرهنگی دانشجویی دانشگاه رضوی در جمع میهمانان به بیان گزارشی از زمان تاسیس دانشگاه، دروس و رشته‌های ارائه شده و دیگر فعالیت‌های علمی پژوهشی و فرهنگی پرداخت و گفت: دانشگاه علوم اسلامی رضوی با اصالت حوزوی در سال ۱۳۷۴ به تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی رسید و هم‌اکنون در سه مقطع کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری دانشجو دارد.

وی به پرسش‌های میهمانان در خصوص پذیرش دانشجو از کشورهای عراق و سوریه و تحصیل رایگان وامکانات علمی پژوهشی و غیره برای دانشجویان سخن گفت.

دیدار با آیت الله اشرفی شاهرودی

مقصد بعدی پس از اقامه نماز جماعت در دانشگاه علوم اسلامی رضوی، دیدار با آیت الله اشرفی شاهرودی از علمای مشهد و از شاگردان حضرات آیات عظام امام خمینی و خویی ره بود. آیت الله حاج شیخ مصطفی اشرفی شاهرودی با قدردانی از احیای تراث شیعه توسط دست اندرکاران کنگره امناءالرساله گفت: معرفی سبک و سیره علمای بزرگ حوزه های علمیه آثار و تألیفات و فعالیت های اجتماعی آنان پاسخ بسیاری از شبهات علیه روحانیت را خواهد داد و به عنوان کسی که آیت الله خراسان را در نجف اشرف می شناختم و در زمان حضور ۱۷ ساله ام در نجف از دوستان من بود، پس از هجرت از نجف اطلاع دقیقی از آثار این عالم ربانی نداشتم و اینک که موسوعه ۴۶ جلدی ایشان

رونمایی شده است به تاثیر وجود این روحانی والا مقام در پاسداری از مکتب تشیع پی بردم.

شیطنت‌ها برای انشقاق حوزه علمیه نجف و قم راه به جایی نمی‌برد

آیت الله اشرفی شاهرودی با یادآوری این مطلب که از گوشه و کنار برخی شیطنت‌ها برای انشقاق بین حوزه علمیه نجف و قم شنیده می‌شود، گفت: به عنوان کسی که کرسی درس حوزه علمیه نجف و قم علمای بزرگ آن مانند امام خمینی و آیت الله العظمی خویی را درک کرده اعلام می‌کنم، هدف هر دو حوزه و علمای آن

ترویج فرهنگ و آموزه‌های تشیع است و هیچ تفاوتی در هدفشان نبوده و نیست، گرچه منهج علمی شان متفاوت باشد. مثلاً هنگام عزیمت امام خمینی علیه السلام به نجف اشرف همه چهره‌های علمی آن روزگار از کرسی درس خارج ایشان استقبال کردند و در کمال احترام تا زمان حضور امام علیه السلام این درس و بحث ادامه داشت.

ضرورت شناخت منهج علمی عالمان تشیع

وی با بیان اینکه شناخت منهج علمی عالمان تشیع راه دستیابی به سیره اهل بیت علیهم السلام را آسان می‌کند، تاکید کرد: نوآوری در فقه مرهون همین شناخت است و تا صاحب نظران آراء یکدیگر را عالمانه نقد نکنند نمی‌توان انتظار نظریه پردازی در سطح بین‌المللی را داشت و این رسالتی است که کنگره امناء الرسل باید در همه برنامه‌های خود به آن توجه جدی داشته باشد.

در این دیدار دکتر سلیم جسانی نماینده عتبه علوی با تقدیر از مهمان نوازی حوزه‌های علمیه قم و مشهد با هدایایی معنوی از مضجع نورانی حضرت امیرالمومنین علیه السلام، آمادگی عتبه علوی برای استمرار این کنگره در پاسداشت عالمان شیعه را اعلام نمود.

تبیین جایگاه حوزه علمیه کهن خراسان

پیشینه و ظرفیت‌های یکدیگر را بشناسیم. نماینده عتبه حسینی یاد آور شد، حوزه علمیه خراسان نیز هم جوار بارگاه ملکوتی عالم آل محمد ﷺ است می‌تواند در تعامل با نجف و دیگر حوزه‌های عتبات عالیات منشا تحولات نوآورانه باشد و این امر مستلزم شناخت توانمندی‌های یکدیگر است.

یکشنبه ششم آذر سالن همایش‌های آستان قدس رضوی شاهد برگزاری نشست دیگری از سلسله نشست‌های کنگره امناء الرسل به منظور تبیین جایگاه حوزه علمیه خراسان با حضور فضیلت‌های حوزه علمیه قم، نجف اشرف و خراسان بود.

در این نشست دکتر سلیم الجصانی دبیر کنگره امناء الرسل در نجف اشرف در سخنان کوتاهی، همراهی و قرابت حوزه‌های علمیه جهان تشیع را در شرایط کنونی ضروری دانست و گفت: ابتکار حوزه علمیه قم و مراکز وابسته به آن در تأسیس و شکل‌گیری این کنگره و همراهی و همکاری اعتبار مقدس علوی، حسینی، کاظمی و سامرا، گامی نو در توسعه گفتمان اهل بیت ﷺ برای نشر اسلام ناب محمدی است.

جصانی با بیان اینکه استقبال اهل علم و دانشگاه‌های عراق از این ابتکار کم‌نظیر و شور آفرین بود، اظهار امیدواری کرد با الهام از حضرات معصومین ﷺ این سلسله گفتمان‌ها در طول سال استمرار داشته باشد.

در ادامه دکتر مشتاق مظفر، نماینده عتبه حسینی با ارائه گزارشی از کنگره امناء الرسل و نقش عتبه حسینی در چاپ موسوعه ۴۶ جلدی آیت‌الله موسوی الخراسانی گفت: خوشبختانه زمینه همکاری‌ها برای پاسداشت مقام علمی علمای بزرگ شیعه وجود دارد. حوزه‌ها علمیه عراق هر کدام در جوار بارگاه ملکوتی حضرات معصومین ﷺ منشاء تحولات شگرف علمی در عرصه فقه شیعه بوده‌اند و می‌طلبند ما بیش از گذشته

حوزه علمیه خراسان ضلع سوم کنگره امناءالرسال

سلسله نشست‌های علمی امناءالرسال
زمان علمی و فرهنگی آستان قدس رضوی

تشیع گفت: خوشبختانه حوزه علمیه خراسان هم اینک به مهد گفتمان و تقریب مذاهب و ادیان تبدیل شده و سالانه نشست‌ها و تألیفات فاخر علمی در ابعاد مختلف علمی؛ فرهنگی، اقتصادی و سیاسی و اجتماعی از خروجی‌های دانش آموختگان حوزه علمیه خراسان است.

در ادامه مدیر گروه انساب بنیاد پژوهش‌های آستان قدس رضوی گفت: اگر می‌خواهیم گفتمان علم و عالمان حوزه‌های علمیه را توسعه دهیم می‌بایست ضلع سوم این گفتمان یعنی حوزه علمیه خراسان را نیز ببینیم. دکتر غلامرضا جلالی با پاسداشت مقام علمی آیت الله سید محمد مهدی موسوی الخراسان گفت: ابتکار ارزشمند حوزه علمیه قم با همکاری اعتبار مقدس علوی و حسینی را ارج می‌نهمیم و برای تکمیل ضلع سوم این بنیان مرصوص اعلام آمادگی می‌کنیم.

این محقق و پژوهشگر علوم اسلامی با تشریح عملکرد علمی و تحقیقی حوزه علمیه خراسان به عنوان خاستگاه بسیاری از عالمان اسوه و راستین

زمینه ایجاد نهضت علمی مشترک میان حوزه‌های تشیع

علمی امناءالرسال
احیاگر بصیر
محمد مهدی الخراسانی

دکتر عبدالحمید طالبی رئیس سازمان علمی و فرهنگی آستان قدس رضوی نیز گفت: حوزه علمیه مشهد از حوزه‌های قدیمی و با سابقه ای است که ارتباطات و تعاملات خوبی با سایر حوزه‌های علمیه برقرار کرده است. امیدواریم این نشست که در شهر مقدس مشهد و در جوار بارگاه منور رضوی برگزار شده است، منشاء همکاری و تعاملات هر چه بیشتر بین اعتبار مقدس و متخصصان و پژوهشگران علوم اسلامی قرار گیرد و امید داریم این رویداد، مقدمه نهضت علمی مشترک میان حوزه‌های جهان اسلام گردد و شکوفایی هر چه بیشتر را برای جوامع پیرو اهل بیت علیهم‌السلام به ارمغان آورد.

نمادهای تمدن اسلامی در نجف و مشهد

شهرهای نجف و مشهد همواره از کتابخانه‌های غنی و سترگ در جوار حرم‌های امیرمؤمنان علیه السلام و حضرت رضا علیه السلام و نیز کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی در قم و جوار بارگاه حضرت معصومه علیها السلام بهره مند بوده اند.

این امتیازها موجب تقویت زیرساخت‌های علمی برای پژوهشگران و فرزندان و جویندگان علم شده است و در تمامی ادوار شاهد تربیت و ظهور محققان ژرف اندیش در شاخه‌های مختلف علم در ایران و عراق بوده ایم.

دکتر قراملکی، عضو هیئت علمی سازمان علمی و فرهنگی آستان قدس رضوی نیز دیگر سخنران این نشست بود، وی با اشاره به جایگاه دو شهر مذهبی نجف و مشهد گفت: نجف در سال ۲۰۱۲ از طرف سازمان آیسسکو به عنوان پایتخت فرهنگی جهان اسلام معرفی شد و در سال ۲۰۱۷ نیز مشهد این عنوان را به خود اختصاص داد که جایگاه اصیل این دو شهر را نشان می‌دهد. در این میان شهرهای مشهد و نجف با بهرهمندی از حوزه های علمیه کهن، تکاپوی پر دامنه‌ای را در میان شهرهای شیعی رقم زده‌اند و شخصیت‌های بزرگی را به دنیای علم و فرهنگ اسلام تقدیم کرده‌اند، آثار برجای مانده، تحقیقات و کتاب‌های تألیف یافته توسط مفاخر و مراکز نجف و مشهد بخش بزرگی از دایره علوم اسلامی در جهان مسلمین است.

این استاد دانشگاه یاد آور شد؛ تأسیس و برخورداری از کتابخانه‌ها از نمادهای تمدن اسلامی به شمار آمده است و در این رابطه

سخنان حجت الاسلام والمسلمین سید منذر حکیم

حجت الاسلام والمسلمین سید منذر حکیم از اساتید سطح عالی حوزه علمیه قم و رئیس پژوهشکده الذریة النبویة نیز در این نشست اظهار داشت: "کنگره امناء الرسل" یکی از تاثیرگذارترین کنگره‌ها و جزء استراتژی نظام اسلامی است و کار نرم‌افزاری بسیاری را دنبال می‌کند.

اتفاقات خوبی را در عرصه معرفی سبک و سیره عالمان دین که به حق امناء الرسل لقب گرفته‌اند رقم بخورد. صراهی مضاف امام مهربانی‌ها شدند تا تن و جان خود را با غذای حضرتی متبرک نمایند. پایان بخش برنامه‌های این نشست علمی تجلیل از مقام شامخ آیت الله سید محمد مهدی موسوی الخراسان و رونمایی از آثار ایشان با حضور اندیشمندان سه حوزه بزرگ شیعی، نجف، قم و مشهد بود. سپس میهمانان پس از اقامه نماز ظهر و عصر راهی مضاف امام مهربانی‌ها شدند تا تن و جان خود را با غذای حضرتی متبرک نمایند.

وی افزود؛ بعد از سقوط صدام، خدمت گزاران استعمار جلوی پیشرفت را در عراق گرفتند و برای ایجاد اختلاف بین حوزه علمیه قم و نجف برنامه ریزی کردند و تلاش کردند با ضربه زدن به جریان تولید علم در این حوزه‌ها، جلوی حرکت به سمت تمدن اسلامی را بگیرند. کنگره امناء الرسل وظیفه مقابله با این جریان را برعهده دارد و در این کنگره ابعاد علمی و سجایای اخلاقی علامه محقق سید محمد مهدی خراسان پرداخته شد. علامه خراسان یک شخصیت تقریبی است که کتاب موسوعه عبدالله بن عباس را در ۲۱ جلد تالیف نموده. وی اظهار امیدواری حوزه علمیه مشهد نیز به کمک این کنگره بیاید تا در آینده این سه حوزه کهن

دیدار با آیت الله حاج سید جعفر سیدان

متولیان امور حوزه‌های علمیه و دانشگاه‌های کشورهای اسلامی برای معرفی اسلام بر اساس قرآن و عترت دانست و گفت: مهم این است مناهج علمی نهادهای علمی قم، نجف، مشهد و یا هر دانشگاه و حوزه صاحب سبکی با الهام از دو امانت گرانبهای پیامبر اسلام ﷺ، یعنی قرآن و عترت باشد که اگر چنین شد طبق تاکید اهل بیت علیهم‌السلام هیچ منہج انحرافی حریف علم لدنی اهل بیت علیهم‌السلام نخواهد شد.

ملاقات با آیت الله سیدان و بهره‌مندی از بیانات این عالم کهن سال مشهد شامگاه یکشنبه ششم آذر از دیگر برنامه‌های کنگره در مشهد بود. آیت الله حاج سید جعفر سیدان در دیدار اساتید حوزه علمیه نجف، مسئولین اعتبار مقدس عراق و اساتید دانشگاه‌های این کشور با ابراز خرسندی از شکل‌گیری زمینه گفت و گوهای علمی نخبگان و اندیشمندان شیعه، استمرار این حرکت مبارک را نیاز امروز

شهرت گریزی خصیصه پر افتخار روحانیت شیعه

آیت الله سیدان مطالعه دقیق سیره علما
 برای دستیابی به الگوهای قابل بحث در
 کنگره امناء الرسل را خواستار شد و گفت:
 تاریخ پر افتخار روحانیت شیعه مانند آیت
 الله خراسان کم ندارد، اما به دلیل دوری از
 شهرت سیره و منهج علمی آنان شناخته
 نشده و این کنگره مبارک باید به احیای
 این مهم پردازد.

آخرین نشست به امید کنگره‌ای موفق‌تر

برنامه‌های فشرده مشهد در شامگاه یکشنبه به پایان رسید و حجت الاسلام والمسلمین اسکندری دبیر کنگره امناء الرسل با همکاری مسئولان کمیته علمی و اجرایی در تدارک نشست خداحافظی و نیز تجلیل از صاحبان مقالات کشور میهمان درآمدند و این نشست صمیمی در سالن همایش‌های هتل ارغوان محل اقامت میهمانان صورت گرفت.

دبیر کنگره امناء الرسل، ضمن تقدیر از همه زحمات و تلاش‌های دست‌اندرکاران اعتبار مقدس علوی و حسینی، کاظمی و سامرا و نیز صاحبان مقالات، اظهار امیدواری کرد این حرکت مبارک با همت همه عزیزان در سال‌های آینده با برنامه‌ریزی‌های بهتر و تکریم عالمان شیعه در اقصای نقاط دنیا ادامه یابد و ثمرات آن موجب استفاده مطلوب برای ترویج مکتب اهل بیت علیهم‌السلام و رضایت حضرت بقیه الله الاعظم حضرت مهدی موعود علیه‌السلام موجود گردد.

سخنان کوتاه دوچهره مصمم عراقی

دکتر سلیم الجصانی و نیز دکتر مشتاق مظفر نمایندگان فرهیخته عتبه علوی و حسینی که در طول این مدت زحمات و تلاش‌های وافری در تشکیل این اقدام ارزشمند داشتند با تقدیر از میهمان نوازی ایران و زحمات حجج اسلام والمسلمین اسکندری، ربانی و طیب حسینی در همراهی و همکاری برگزاری این کنگره شکوهمند در طول سه سال اخیر، اظهار امیدواری کردند با مشورت یکدیگر، شاهد فعالیت این تیم منسجم و با انگیزه برای برگزاری کنگره بعدی در آینده نزدیک باشیم.

در ادامه مجری برنامه با دعوت از آیت الله یوسفی غروی، حجت الاسلام و المسلمین سید منذر حکیم و نیز حجج اسلام و المسلمین اسکندری، ربانی و طیب حسینی به جایگاه برای تجلیل از صاحبان مقالات و نیز دست اندر کاران علمی و اجرایی کنگره با تقدیم لوح سپاس از همه میهمانان تقدیر به عمل آوردند. دوشنبه هفتم آذر میهمانان عراقی با ابراز خرسندی از برنامه های متنوع پیش بینی شده و دستاوردهای علمی و معنوی آن و نیز کسب تجربیات گرانبهاء برای برگزاری هرچه بهتر دیگر کنگره های علمی در آینده، با بدرقه حجت الاسلام و المسلمین اسکندری دبیر کنگره علمی و بین المللی امناء الرسل و نیز دبیران کمیته های علمی و اجرایی حجج اسلام و المسلمین محمد تقی ربانی و سید حسن طیب حسینی مشهد مقدس را به مقصد نجف اشرف ترک کردند.

حسن ختامی مسرت بخش

ابراز خرسندی از برگزاری موفق کنگره امناء الرسل پیرامون شخصیت آیت الله سید محمد مهدی موسوی الخرسان، مساهمت نهادهای حوزوی، علمی و فرهنگی در برگزاری با شکوه و آبرومند این کنگره در قم و نجف را ستود و دستاوردهای ارزنده آن را مایه افتخار دانست و خواستار استمرار و ارتقاء این حرکت مبارک برای آینده شد.

وآخر دعوانا ان الحمد لله رب العالمين

چند روز پس از پایان برنامه‌های یک هفته‌ای کنگره امناء الرسل و ارسال گزارش تفصیلی از برنامه‌ها و عملکرد دبیرخانه دائمی کنگره به دفتر مدیر حوزه‌های علمیه به عنوان رئیس کنگره، حضرت آیت الله اعرافی پس از رؤیت گزارش سوم و چهارم با ارسال نامه‌ای از زحمات و تلاش‌های همه دست‌اندرکاران در برگزاری کنگره علمی و بین‌المللی امناء الرسل در عراق و ایران تقدیر به عمل آورد. مدیر حوزه‌های علمیه ضمن تقدیر از زحمات، تلاش‌ها و همت والای حجت‌الاسلام والمسلمین رضا اسکندری با

گزارش تصویری

جلسات کمیته علمی

جلسات کمیته اجرایی

گزارشی از برگزاری کنگره علمی امضاءالرسول در ایران - ۱۴۰۱

گزارش تصویری

جلسات کمیته علمی

گزارشی از برگزاری کنگره علمی امضاء الرسل در ایران - ۱۴۰۱

گزارش تصویری

جلسات کمیته علمی

گزارشی از برگزاری کنگره علمی امضاءالرسول در ایران - ۱۴۰۱

گزارش تصویری

جلسات کمیته علمی

گزارشی از برگزاری کنگره علمی امناءالرساله در ایران - ۱۴۰۱

گزارش تصویری

ورود اندیشمندان حوزه علمیه نجف به ایران

گزارشی از برگزاری کنگره علمی امتناء الرسل در ایران - ۱۴۰۱

گزارش تصویری

دیدار با تولیت حرم حضرت معصومه علیها السلام

گزارشی از برگزاری کنگره علمی امناء الرسل در ایران - ۱۴۰۱

گزارش تصویری

دیدار با تولیت حرم حضرت معصومه علیها السلام

گزارشی از برگزاری کنگره علمی امتناء الرسل در ایران - ۱۴۰۱

گزارش تصویری

آغاز فعالیت کمیسیون‌ها در مرکز فقهی ائمه اطهار علیهم‌السلام

گزارشی از برگزاری کنگره علمی امتناء الرسل در ایران - ۱۴۰۱

گزارش تصویری

آغاز فعالیت کمیسیون‌ها در مرکز فقهی ائمه اطهار (عج) -----

گزارشی از برگزاری کنگره علمی امناءالرساله در ایران - ۱۴۰۱

گزارش تصویری

آغاز فعالیت کمیسیون‌ها در مرکز فقهی ائمه اطهار (عج)

گزارشی از برگزاری کنگره علمی امناء الرسل در ایران - ۱۴۰۱

گزارش تصویری

----- جامعة المصطفیٰ عليه السلام ميزبان فضلا و اساتيد نجف -----

گزارشی از برگزاری کنگره علمی امتناء الرسل در ایران - ۱۴۰۱

گزارش تصویری

مدرسه امام موسی کاظم علیه السلام و حضور باشکوه حوزویان

گزارشی از برگزاری کنگره علمی امتناء الرسل در ایران - ۱۴۰۱

گزارش تصویری

مدرسه امام موسی کاظم علیه السلام و حضور باشکوه حوزویان

گزارشی از برگزاری کنگره علمی امتناء الرسل در ایران - ۱۴۰۱

گزارش تصویری

مدرسه امام موسی کاظم علیه السلام و حضور باشکوه حوزویان

گزارشی از برگزاری کنگره علمی امتناء الرسل در ایران - ۱۴۰۱

گزارش تصویری

مدرسه امام موسی کاظم علیه السلام و حضور باشکوه حوزویان

گزارشی از برگزاری کنگره علمی امتناء الرسل در ایران - ۱۴۰۱

گزارش تصویری

مدرسه امام موسی کاظم علیه السلام و حضور باشکوه حوزویان

گزارشی از برگزاری کنگره علمی امتناء الرسل در ایران - ۱۴۰۱

گزارش تصویری

مدرسه امام موسی کاظم علیه السلام و حضور باشکوه حوزویان

گزارشی از برگزاری کنگره علمی امناء الرسل در ایران - ۱۴۰۱

گزارش تصویری

رونمایی از موسوعه آثار آیت الله الخراسان

گزارشی از برگزاری کنگره علمی امتناء الرسل در ایران - ۱۴۰۱

گزارش تصویری

بازدید اساتید و فضلاء عراقی از مرکز نور

گزارشی از برگزاری کنگره علمی امتناء الرسل در ایران - ۱۴۰۱

گزارش تصویری

بازدید اساتید و فضلاء عراقی از مرکز نور

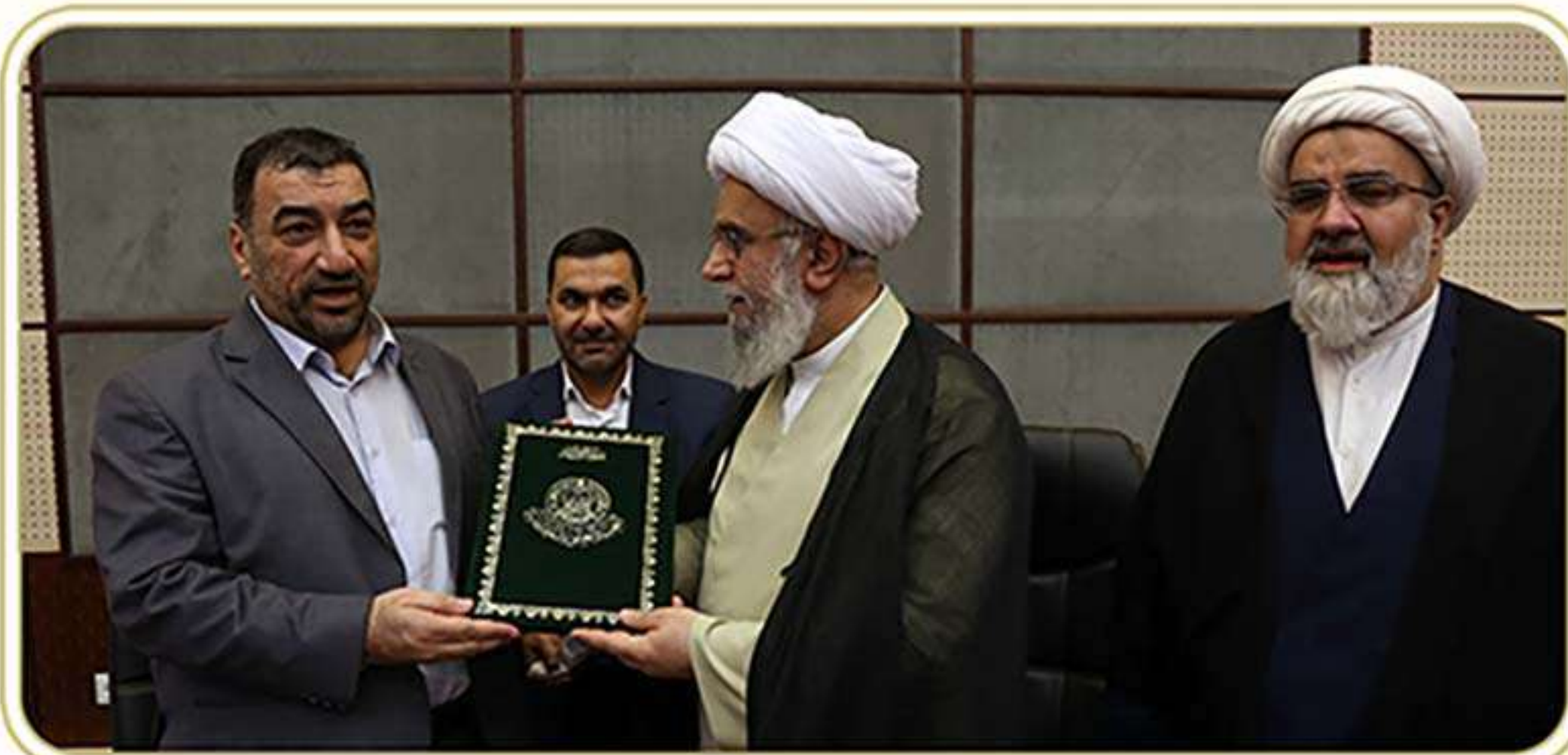

گزارشی از برگزاری کنگره علمی امتناء الرسل در ایران - ۱۴۰۱

گزارش تصویری

بازدید از مجمع جهانی اهل بیت (علیهم السلام)

گزارشی از برگزاری کنگره علمی امتناء الرسل در ایران - ۱۴۰۱

گزارش تصویری

دیدار با حجت الاسلام والمسلمین شهرستانی

گزارشی از برگزاری کنگره علمی امناءالرساله در ایران - ۱۴۰۱

گزارش تصویری

دیدار با حجت الاسلام والمسلمین شهرستانی

گزارشی از برگزاری کنگره علمی امتناء الرسل در ایران - ۱۴۰۱

گزارش تصویری

تشریف به حرم رضوی و بازدید از دانشگاه علوم اسلامی رضوی

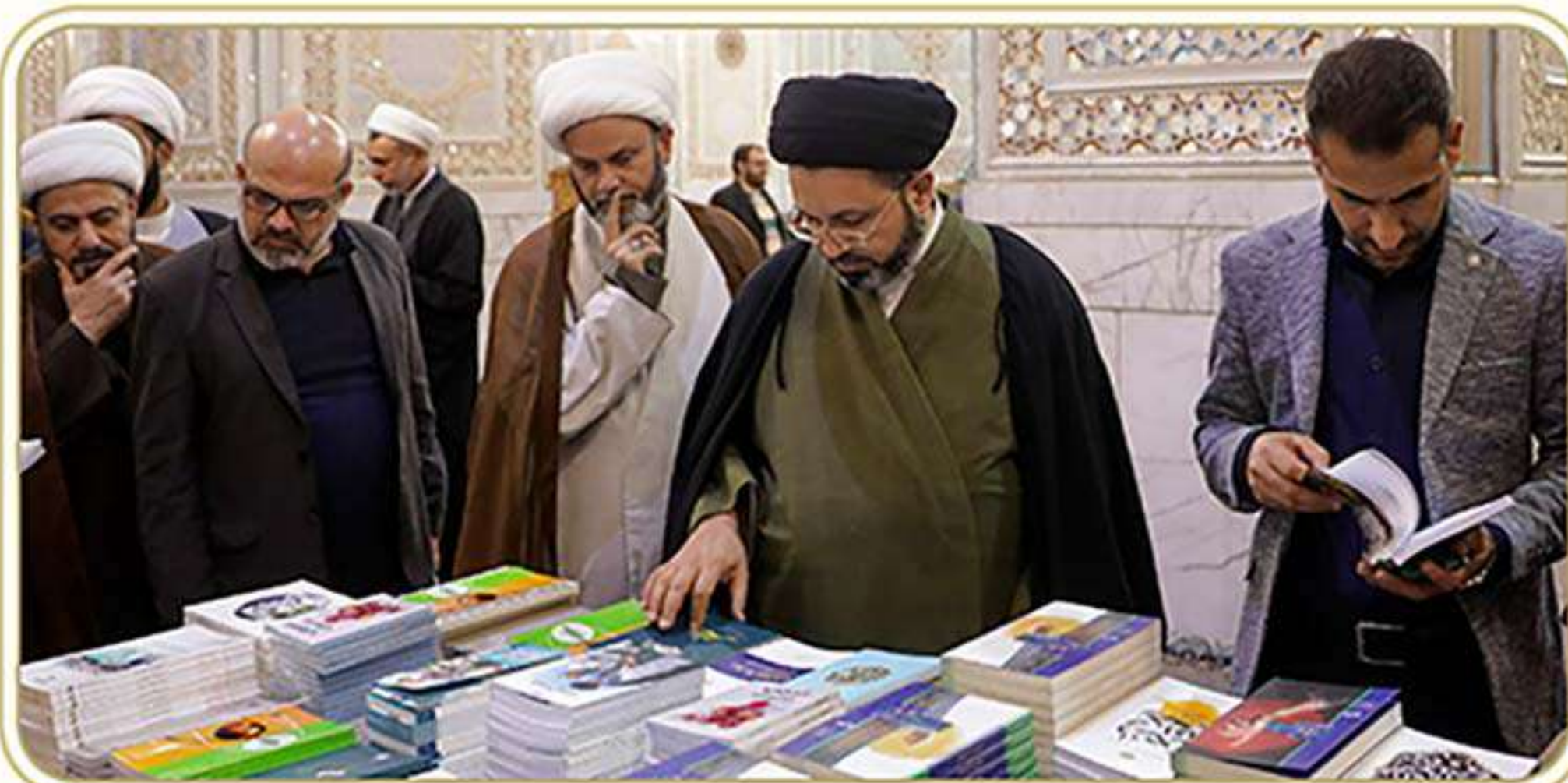

گزارشی از برگزاری کنگره علمی امتناء الرسل در ایران - ۱۴۰۱

گزارش تصویری

تشریف به حرم رضوی و بازدید از دانشگاه علوم اسلامی رضوی

گزارشی از برگزاری کنگره علمی امتناء الرسل در ایران - ۱۴۰۱

گزارش تصویری

دیدار با آیت الله اشرفی ماهرودی

گزارشی از برگزاری کنگره علمی اماناء الرسل در ایران- ۱۴۰۱

گزارش تصویری

نشست تخصصی تکریم احیاء بصر آیت الله الخراسان در مشهد مقدس

گزارشی از برگزاری کنگره علمی اماناء الرسل در ایران- ۱۴۰۱

گزارش تصویری

نشست تخصصی تکریم احیاگر بصیر آیت الله الخراسان در مشهد مقدس

گزارشی از برگزاری کنگره علمی اماناء الرسل در ایران- ۱۴۰۱

گزارش تصویری

نشست تخصصی تکریم احیایگر بصیر آیت الله الخراسان در مشهد مقدس

گزارشی از برگزاری کنگره علمی امتناء الرسل در ایران - ۱۴۰۱

گزارش تصویری

دیدار با آیت الله حاج سید جعفر سیدان

گزارشی از برگزاری کنگره علمی امضاءالرسول در ایران - ۱۴۰۱

گزارش تصویری

اختتامیه و تجلیل از صاحبان مقالات - هتل ارغوان

گزارشی از برگزاری کنگره علمی امتناء الرسل در ایران - ۱۴۰۱

گزارش تصویری

اختتامیه و تجلیل از صاحبان مقالات - هتل ارغوان

گزارشی از برگزاری کنگره علمی امناءالرساله در ایران - ۱۴۰۱

گزارش تصویری

اختتامیه و تجلیل از صاحبان مقالات - هتل ارغوان

گزارشی از برگزاری کنگره علمی امناءالرساله در ایران - ۱۴۰۱

گزارش تصویری

اختتامیه و تجلیل از صاحبان مقالات - هتل ارغوان

